

บทที่ 3 ตระกูลภาษา

เนื้อหาโดยสังเขป

- 3.0 คำนำ
- 3.1 ตระกูลภาษาในทวีปยุโรปและแถบตะวันออกกลาง
 - 3.1.1 ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
 - 3.1.1.1 ความสำคัญของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
 - 3.1.1.2 สาขาตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
 - 3.1.1.3 ลักษณะของภาษาตระกูลอินโด-ยูโรเปียน
 - 3.1.2 ตระกูลภาษาเซมิติก
 - 3.1.3 ตระกูลภาษาชามิโต-เซมิติก
 - 3.1.4 ตระกูลภาษาฟินโน-อูกริก
- 3.2 ตระกูลภาษาในทวีปแอฟริกา
- 3.3 ตระกูลภาษาต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือ-ใต้
 - 3.3.1 ภาษาอินเดียนแดงในอเมริกาเหนือ-กลาง
 - 3.3.2 ภาษาอเมริกันอินเดียนใต้
- 3.4 ตระกูลภาษาในทวีปเอเชีย
 - 3.4.1 ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต
 - 3.4.2 ภาษาตระกูลไท

- 3.4.3 ตระกูลภาษามอญ-เขมร
- 3.4.4 ตระกูลภาษาออสโตร-เอเชียติก
- 3.4.5 ตระกูลภาษาคราวิเคียน
- 3.4.6 ตระกูลภาษามาเลย์-ฟิลิปปินส์
- 3.4.7 ตระกูลภาษาออสโตรเลียและปาปวน
- 3.4.8 ตระกูลภาษาออสโตร-ไทย

3.5 บทสรุป

3.6 แบบฝึกหัดทบทวน

จุดประสงค์

หลังจากจบการเรียนรู้การสอนบทนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. บอกชื่อตระกูลภาษาใหญ่ ๆ ในทวีปยุโรปและเอเชียได้อย่างน้อย 4 ตระกูล
2. แยกแยะลักษณะสำคัญ ๆ ของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนได้
3. จำนวนประเภทภาษาในตระกูลภาษาไทไต
4. บอกลักษณะและความสัมพันธ์ของภาษาในตระกูลภาษาไทไต
5. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลภาษาไทและตระกูลภาษาจีนทิเบตได้
6. บอกลักษณะตระกูลภาษามอญ-เขมรและภาษาฟิลิปปินส์ได้

3.0 คำนำ

การจำแนกภาษาออกเป็นตระกูลต่าง ๆ เป็นการจำแนกโดยดูความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเป็นหลัก กลุ่มภาษาใดมีความสัมพันธ์กันฉันพี่น้อง หรือเป็นภาษาที่สืบทอดมาจากภาษาโบราณเดียวกัน มีวิวัฒนาการร่วมกันมา นักภาษาศาสตร์ก็จะจัดภาษาเหล่านั้นไว้ในตระกูลเดียวกัน ความลักษณะที่สังเคราะห์รวมของกลุ่มภาษานั้น หรือความเชื่อชาติเผ่าพันธุ์หลักของผู้ใช้ภาษากลุ่มนั้น ๆ

ความพยายามที่จะรวบรวมภาษาทั้งหลายเป็นหมวดหมู่ เท่าที่ทำได้ อย่างจริงจัง เป็นเรื่องเป็นราวนั้น มีบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ว่า

(Arlotto : 62) ในปี ค.ศ. 1786 พระนางแคทเธอรีนมหาราช จักรพรรดินีแห่งรัสเซียทรงมีบัญชาให้ C. S. Pallas รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาทั้งหลายในโลก และได้มีการตีพิมพ์งานชิ้นนี้ของ Pallas เป็นครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1791 ชื่อ The Comparative Vocabularies of the Languages of the

Whole World บรรรข้อมูลภาษาต่าง ๆ ในทวีปอัฟริกาและอเมริกา ตั้งแต่บัดนั้นมา บรรคานักภาษาศาสตร์ก็จะจัดภาษาในภาษานี้เข้ากลุ่มเข้าตระกูลไม่ได้ ผู้สนใจภาษาโดยทั่ว ๆ ไปแม้มิใช่ผู้เชี่ยวชาญภาษาก็เห็นว่าเรื่องตระกูลภาษาเป็นหัวข้อที่น่าสนใจชวนติดตาม มักจะตั้งคำถามเอาถึนักภาษาศาสตร์ท่านองต่อไป "ภาษาคันคองของภาษา ก. คือภาษาอะไร ภาษา ข. มาจากไหน เป็นต้น และคำคอบที่ทอจะให้แก่ผู้ถามได้ ก็มักจะไมพ้นเรื่องความสัมพันธ์ของภาษาตามสายกำเนิดเสียเป็นส่วนใหญ่

ผู้รู้ผู้ศึกษาภาษาเชื่อว่าภาษาที่ใช้พูดจากันในส่วนต่าง ๆ ของโลก เรายังมีประมาณ 3,000 ภาษา และยังมีภาษาช้อยหรือภาษาถิ่นอีกมากมายนับไม่ถ้วน การจัดภาษาเหล่านี้เป็นตระกูลภาษาใหญ่ ๆ เป็นเรื่องพูดยากลำบากไม่น้อย โดยปกติแล้ว การกำหนดจำนวนภาษาและภาษาถิ่นมักพิจารณาในแง่การเมืองด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม หากกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างภาษาต่าง ๆ ตามสายกำเนิดแล้ว ถือเป็นภารกิจการพิจารณาในเชิงภาษาศาสตร์และขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลที่สามารถหาได้

โดยทั่วไป การจำแนกภาษานั้นหากเป็นไปได้เพื่อจุดมุ่งหมายเชิงประวัติศาสตร์แล้ว การจำแนกภาษาตามสายกำเนิดเป็นวิธีที่ให้ผลมากที่สุด นักภาษาศาสตร์จะนำภาษาซึ่งยังมีผู้ใช้กันอยู่มาจัดเข้าตระกูลภาษา โดยศึกษาหาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่หาได้และเปรียบเทียบไวยากรณ์ ไวยากรณ์ที่นำมาเปรียบเทียบจะแสดงการวิเคราะห์อย่างละเอียดให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องระหว่างสิ่งเทียบ

(correspondences) เช่น เสียงเทียบ (sound correspondences)

โดยการใช่วิธีหาเสียงเทียบนี้ นักภาษาศาสตร์สามารถพิสูจน์ได้ว่าภาษานั้น ๆ มีความสัมพันธ์ตามสายกำเนิดเกี่ยวข้องกับตระกูลภาษาใด

ในบางกรณี การจำแนกภาษาออกเป็นตระกูลก็เป็นที่ยกตั้งกันในหมู่นักภาษาศาสตร์ แต่ในบางครั้งก็ยังเป็นข้อโต้แย้งไม่ยุติ ซึ่งจะอ่านพบได้จากวารสารทางภาษาศาสตร์หรือโคอินโคพิงในระหว่างการประชุมทางวิชาการ หลักฐานเพิ่มเติมหรือกลวิธีใหม่ ๆ ทางภาษาศาสตร์ในอนาคต อาจช่วยเปิดเผยมุมให้เราจ้องมองภาษาในแง่มุมต่าง ๆ แปลกใหม่ออกไป และเมื่อเห็นสมควรก็พิจารณานำมาใช้เท่าที่พำนักอยู่ เรามักสรุปว่ามีหลักฐานข้อมูลมากพอที่จะแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเหล่านั้นมีอยู่จริง หรือไม่ก็ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเหล่านั้นยังไม่ได้พิสูจน์

ต่อไปนี้คือลำดับตระกูลภาษาสำคัญ ๆ พร้อมทั้งตัวอย่างสาขาภาษาในตระกูลนั้น การจัดแบ่งตระกูลภาษาถือตามพยางค์ภาษาส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกัน รายละเอียดตระกูลภาษาอาจมีมากขึ้นต่างกันในแต่ละคำรา ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าจะเน้นกล่าวตระกูลภาษาใดเป็นพิเศษ เนื่องจากลักษณะเฉพาะของ

ตระกูลภาษานั้น ๆ หรือมีฉะนั้นก็เพื่อตอบสนองผู้อ่าน ซึ่งมีพื้นเพภาษาอยู่ในตระกูลใด
เป็นต้น

3.1 ตระกูลภาษาในทวีปยุโรปและแถบตะวันออกกลาง (LANGUAGE FAMILIES
OF EUROPE AND THE MIDEAST)

ตระกูลภาษาในทวีปยุโรปและแถบตะวันออกกลาง ประกอบด้วยตระกูล
ภาษาสำคัญ ๆ ต่อไปนี้

ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน

ตระกูลภาษาเซมิติก

ตระกูลภาษาแอสมีโต-เซมิติก

ตระกูลภาษาสุเมเรียน

ตระกูลภาษาฟินโน-อูกริก

ตระกูลภาษาออลเทอิก

ตระกูลภาษาแฮสก์

ตระกูลภาษาคอเคเซียนเหนือและคอเคเซียนใต้

ตระกูลภาษาในทวีปยุโรปและภาษาแถบตะวันออกกลางที่เราจะกล่าว
ถึงในรายละเอียดต่อไปนี้ ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนและตระกูลภาษาแอสมีโต-
เซมิติก

Table 12-1 Some languages of the world*

<i>Language subfamily</i>	<i>Language</i>	<i>Principal geographic areas where spoken</i>	<i>Number of speakers (rank in parentheses)</i>
INDO-EUROPEAN FAMILY (see Figure 12-1)			
Germanic	Danish	Denmark	5,000,000
	Dutch	Netherlands, Indonesia	13,000,000
	English	North America, Great Britain, Australia, New Zealand	(2) 300,000,000
	Frisian	Northern Holland	400,000
	Flemish	Belgium	5,000,000
	German	Germany, Austria, Switzerland	(7) 100,000,000
	Icelandic	Iceland	200,000
	Norwegian	Norway	4,300,000
	Swedish	Sweden	8,000,000
	Yiddish	(diffuse)	4,000,000
Latin	Catalan	Andorra, Spain	5,000,000
	French	France, Belgium, Switzerland, Canada	(11) 75,000,000
	Italian	Italy, Switzerland	(12) 60,000,000
	Portuguese	Portugal, Brazil	(7) 100,000,000
	Provençal	Southern France	9,000,000
Celtic	Spanish	Spain, Latin America	(3) 200,000,000
	Breton	Brittany (France)	1,000,000
	Irish	Ireland	500,000
	Scots Gaelic	Scotland	500,000
Hellenic	Welsh	Wales	750,000
	Greek	Greece, Cyprus	10,000,000
Baltic	Latvian	Latvia (USSR)	2,000,000
	Lithuanian	Lithuania (USSR)	3,000,000
Slavic	Bulgarian	Bulgaria	8,000,000
	Czech	Czechoslovakia	10,000,000
	Macedonian	Southern Yugoslavia	1,000,000
	Polish	Poland	(22) 35,000,000
	Russian	USSR	(3) 200,000,000
	Serbo-Croatian	Yugoslavia	15,000,000
	Slovak	Czechoslovakia	4,000,000
	Slovenian	Yugoslavia	1,500,000
Ukrainian	Southwest USSR	(20) 40,000,000	

* Much of this data is from Ruhlen (1976). The number of speakers is the number of native speakers. Languages such as Dutch/Flemish or Norwegian/Danish, which are close enough to be considered dialects, are nonetheless listed as separate languages out of political considerations. Similarly for Hindi/Urdu and Malay/Indonesian.

Table 12-1 Some languages of the world—continued

<i>Language subfamily</i>	<i>Language</i>	<i>Principal geographic areas where spoken</i>	<i>Number of speakers (rank in parentheses)</i>
INDO-EUROPEAN FAMILY (see Figure 12-1)			
Indo-Iranian	Bengali	Bangladesh, India	(6) 110,000,000
	Hindi	Northern India	(5) 180,000,000
	Marathi	Western India	(17) 45,000,000
	Persian	Iran	25,000,000
	Punjabi	Northern India	(13) 50,000,000
	Urdu	Pakistan	(20) 40,000,000
Armenian	Armenian	Southwest USSR	4,000,000
Albanian	Albanian	Albania	4,000,000
OTHER THAN INDO-EUROPEAN			
<i>Language family</i>	<i>Language</i>	<i>Principal geographic areas where spoken</i>	<i>Number of speakers (rank in parentheses)</i>
Afro-Asiatic (includes Semitic languages)	Amharic	Ethiopia	8,000,000
	Arabic	North Africa, Middle East	(7) 100,000,000
	Berber	Morocco	6,000,000
	Galla	Somaliland, Ethiopia	7,000,000
	Hausa	Northern Nigeria	6,000,000
	Hebrew	Israel	3,000,000
	Somali	Somalia	2,000,000
Altaic	Japanese	Japan	(7) 100,000,000
	Korean	Korea	(23) 34,000,000
	Mongolian	Mongolia	1,600,000
	Turkish	Turkey	24,000,000
Austro-Asiatic	Cambodian	Cambodia	6,000,000
	Vietnamese	Vietnam	(26) 28,000,000
Austro-Tai	Batak	Sumatra	2,000,000
	Chamorro	Mariana Islands (Guam)	50,000
	Fijian	Fiji Islands	200,000
	Hawaiian	Hawaii	250
	Indonesian	Indonesia	(13) 50,000,000
	Javanese	Java	(17) 45,000,000
	Lao	Laos	10,000,000
	Malagasy	Madagascar	6,500,000
	Malay	Malaysia, Singapore	10,000,000
	Maori	New Zealand	100,000
	Samoan	Samoa	130,000
	Tagalog	Philippines	10,000,000
	Tahitian	Tahiti	66,000
	Thai	Thailand	(24) 30,000,000
Caucasian	Avar	Southwest USSR	270,000
	Georgian	Southwest USSR	2,700,000

OTHER THAN INDO-EUROPEAN—*continued*

<i>Language family</i>	<i>Language</i>	<i>Principal geographic areas where spoken</i>	<i>Number of speakers (rank in parentheses)</i>
Dravidian	Kannada	Southwest India	22,000,000
	Malayalam	Southwest India	22,000,000
	Tamil	Southeast India, Sri Lanka	(17) 45,000,000
	Telugu	Southeast India	(13) 50,000,000
Niger-Kordofanian†	Efik	Southeast Nigeria	2,000,000
	Ewe	Ghana	1,700,000
	Fulani	Northeast Nigeria	8,000,000
	Igbo	Southeast Nigeria	6,000,000
	Luganda	Uganda	1,500,000
	Nupe	Nigeria	325,000
	Shona	Rhodesia	118,000
	Swahili	East Africa	15,000,000
	Twi	Ghana, Ivory Coast	2,000,000
	Yoruba	Nigeria	12,000,000
	Zulu	South Africa	2,000,000
Sino-Tibetan	Burmese	Burma	16,000,000
	Cantonese	South China (Canton)	27,000,000
	Hakka	Southeast China	(23) 30,000,000
	Mandarin	North China	(1) 387,000,000
	Taiwanese	Formosa	15,000,000
	Tibetan	Tibet	4,000,000
	Wu	East central China	(16) 46,000,000
Uralic‡	Estonian	Estonia (USSR)	1,000,000
	Finnish	Finland	5,000,000
	Hungarian	Hungary	12,000,000
	Lapp	Northern parts of Norway, Finland, Sweden, USSR	30,000
<i>Amerindian Subfamily</i>	<i>Language</i>	<i>Principal geographic areas where spoken</i>	<i>Number of speakers</i>
Algonquian	Arapaho	Wyoming	2,000
	Blackfoot	Montana	5,000
	Cheyenne	Montana	3,000
	Cree	Ontario (Canada)	62,000
	Menomini	Wisconsin	300
	Ojibwa	Ontario	40,000
Athapaskan	Apache	Oklahoma	10
	Chipewyan	Alberta (Canada)	5,000
	Navajo	Arizona	120,000
	Sarsi	Alberta	50

† All languages given belong to the subfamily of Niger-Congo. Of these Swahili, Luganda, Shona, and Zulu are Bantu languages.

‡ All languages given belong to the subfamily Finno-Ugric. The other Uralic subfamily is Samoyed.

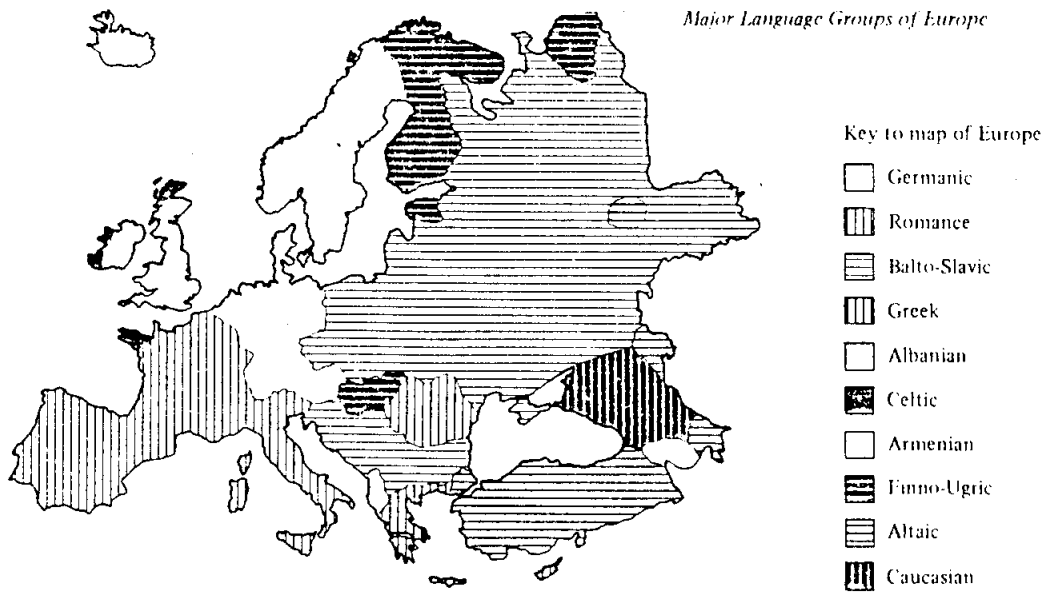
Table 12-1 Some languages of the world—continued

Amerindian Subfamily	Language	Principal geographic areas where spoken	Number of speakers
Iroquoian	Cherokee	Oklahoma, North Carolina	10,000
	Mohawk	Northern New York	1,000
Mayan	Maya	Guatemala	300,000
Quechumaran	Quechua (Incan)	Bolivia, Peru	6,000,000
Uto-Aztecan	Hopi	Northwest Arizona	4,800
	Nahuatl (Aztec)	Southern Mexico	1,000,000
	Pima	Southern Arizona	18,000
Yuman	Diegueño	Southern California	185
	Mohave	Western Arizona	850

NOTE: Obviously, we have omitted thousands of languages. These are given merely to provide some examples of some of the languages in some of the language families and sub-families.

3.1.1 ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน (INDO-EUROPEAN)

การตั้งชื่อตระกูลภาษาต่าง ๆ วิธีหนึ่งที่น่าสนใจคือ เรียงตามขอบเขตภูมิประเทศตอนปลายสุดที่ภาษาในตระกูลนั้น ๆ แต่ครอบคลุมไปถึง เป็นต้นว่าตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนโค่นี่ เนื่องจากเราพบสาขาภาษาในตระกูลนี้ตั้งแต่แถบประเทศอินเดีย ซึ่งถือว่าเป็นประเทศทางตะวันออกไปจนถึงยุโรปตะวันตก ในทำนองคล้ายคลึงกัน นักภาษาวางกลุ่มพอใจเรียดตระกูลภาษาแอฟโร-เอเชียติคว่าตระกูลภาษา Afro - Asiatic เพราะพบภาษาต่าง ๆ ในตระกูลนี้เช่นสายคั้งแต่ทวีปแอฟริกาไปถึงทวีปเอเชีย ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต (Sino - Tibetan) ก็เช่นกัน บางทีก็มีผู้เรียดว่าตระกูลภาษา Indo-Chinese โดยดูจากการที่มีสาขาภาษาอยู่ในแถบภูมิประเทศระหว่างประเทศอินเดียกับประเทศจีน

(Arlotto, p. 106)

3.1.1.1 ความสำคัญของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน

สาขภาษาในตระกูลนี้มีมากเกินอาณาเขตครอบคลุม 2 ทวีป คือ ทวีปยุโรปเกือบทั้งหมดมาจนถึงอินเดียและอิหร่านในทวีปเอเชีย ภาษาลูกหลานปัจจุบันของตระกูลนี้มีหลายภาษา นิยมใช้กันแพร่หลายเป็นภาษากลาง เช่น

ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน และภาษารัสเซีย นอกจากจะเป็นภาษา
ที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศแล้ว ยังใช้เป็นภาษากลางในการประชุม
สหประชาชาติอีกด้วย

ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน เป็นตระกูลภาษาที่มีผู้
ศึกษาค้นคว้ากันอย่างล้าลึกและกว้างขวางจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การบูรณะ
ภาษาอินโด-ยูโรเปียนโบราณประสบผลสำเร็จ เป็นงานชิ้นดีเด่นในคริสต์ศตวรรษที่
สิบเก้า วิธีการเปรียบเทียบภาษาเชิงประวัติที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ก็พัฒนามาจากการ
ศึกษาค้นคว้าภาษาในตระกูลนี้ ผู้สนใจบูรณะตระกูลภาษาอื่น ๆ เป็นต้นว่าภาษา
อัลกองเควียนในทวีปอเมริกาเหนือ ภาษาบันตูในทวีปแอฟริกา หรือภาษาไทยก็ได้อาศัย
ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นแนวทาง

นอกจากนี้ บันทึกเอกสารหลักฐานมากมายเกี่ยวกับ
สาขาภาษาในตระกูลนี้ก็ได้มีการเก็บรักษาไว้เป็นช่วงสมัยต่างกันไป ภายในตระกูล-
ภาษาเองมีสาขาแตกแขนงแยกย่อยออกไปไพศาล จนกระทั่งบรรดาภาษาปัจจุบัน
ของตระกูลนี้ดูคล้ายคลึงกัน ลักษณะนี้ยิ่งทำให้การศึกษาดังกล่าวอินโด-
ยูโรเปียนเป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า บรรดา
ภาษาทุก ๆ หลานๆ ของตระกูลภาษานี้มีการพัฒนาเคียงคู่กันมาอย่างไรภายในตระกูล
ภาษาเดียวกัน

ยิ่งไปกว่านั้น การนิยามตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
สามารถทำได้ดีที่สุด (Arlotto : 103) บอกได้ว่าประกอบด้วยสมาชิกภาษา
อะไรบ้าง เหตุใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มนี้สาขานี้ ไม่ยุ่งยากเหมือนตระกูลภาษาอื่นซึ่งไม่
แน่นอน ยังถกเถียงกันอยู่ ตัวอย่างเช่น นักภาษาศาสตร์ไม่แน่ใจว่าภาษาไทยจะอยู่ใน
ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต หรืออยู่แยกเป็นตระกูลต่างหากอีกตระกูลหนึ่ง ภาษาญี่ปุ่น

ภาษาเกาหลี จะพิภักเป็นสมาชิกตระกูลภาษาออลเทอิกไคหรือไม่ ซึ่งกลุ่มภาษาที่มี
 ผู้รู้จักกันน้อย เช่น ภาษาต่าง ๆ ในทวีปอัฟริกาด้วยแล้ว ความเห็นยิ่งแตกต่างมาก
 ขึ้นว่าจะจัดลงกลุ่มภาษาใดตระกูลใด การจัดเข้าตระกูลภาษาแตกต่างกันไปตาม
 จำนวนนักภาษาที่เข้าไปศึกษาภาษาในทวีปอัฟริกาและไคเซียนเรื่องราวภาษานั้น ๆ
 ไว้

3.1.1.2 สาขาตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน

เดิมนักภาษาศาสตร์แบ่งภาษาในตระกูลอินโด-
 ยูโรเปียนเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มภาษา satem และกลุ่มภาษา centum

กลุ่มภาษา centum ประกอบด้วยภาษา

Celtic, Italic, Germanic, Greek, Tocharian

กลุ่มภาษา satem ประกอบด้วยภาษา

Balto - Slavic Indo-Iranian, Armanian, Albanian

การตั้งชื่อภาษา 2 กลุ่มนี้ตั้งตามการออกเสียงต้นคำ
 ของคำว่า "ร้อย" พวกกลุ่มภาษา centum ไคแก่ พวกที่ยังคงรักษาเสียง /k/
 ไว้เช่น

<u>Latin</u>	<u>Greek</u>	<u>Old English</u>	<u>Gothic</u>	
centum	he-katon	cēt	hund	"ร้อย"

ส่วนชื่อกลุ่มภาษา satem มาจากคำว่า "ร้อย"
 ในภาษา Avestan กลุ่มนี้ออกเสียงเสียดสีลันเป็นร่อง ไคแก่ การออกเสียง
 พวกเสียงคล้าย s ทั้งหลาย (s, z, š, ž) ซึ่งเรารวมเรียกว่า sibilant

ตัวอย่าง เช่น

<u>Avestan</u>	<u>Sanskrit</u>	<u>Lithuanian</u>	<u>Old Slavic</u>
satəm	śatam	šimtas	šuto

(Lehmann, 1973 : 27)

การบูรณะภาษาอินโด-ยูโรเปียนโบราณในระยะตอนปลาย
คริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้อาศัยข้อมูลจากภาษา 8 สาขาย่อยต่อไปนี้

1. ภาษาอินโด-อิราเนียน (อารยัน)
2. ภาษาอาร์มีเนียน
3. ภาษากรีก
4. ภาษาอัลบาเนียน
5. ภาษาอิตาลีค
6. ภาษาเคลติกหรือเซลติก
7. ภาษาเยอรมันิก
8. ภาษาบัลโต-สลาวิก

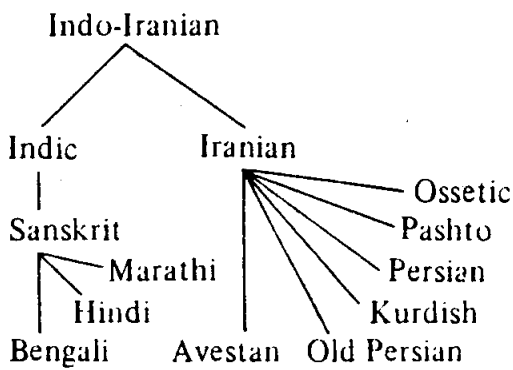
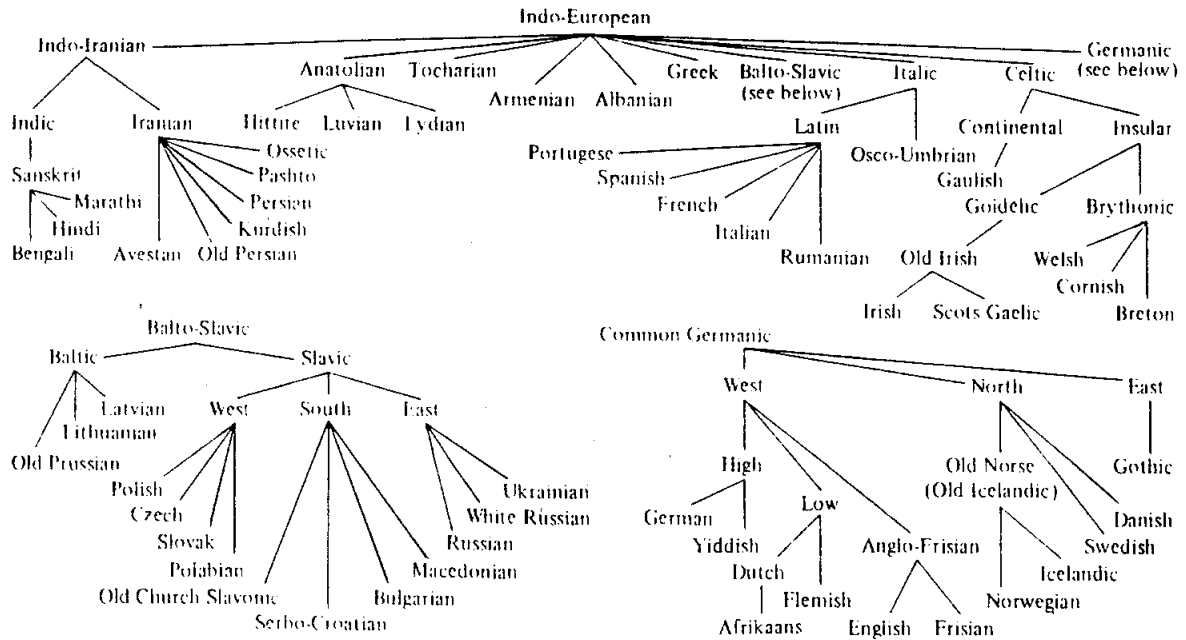
ต่อมา นักภาษาศาสตร์ชาวฝรั่งเศสผู้มีชื่อเสียงท่านหนึ่งคือ
Antoine Meillet ได้ข้อมูลสาขาย่อยของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน จาก
การค้นพบหลักฐานตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 อีก 2 ภาษาคู่ด้วยกันคือ

9. ภาษาอานาโตเลียน
10. ภาษาโทแคเรียน

ในปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักภาษาศาสตร์แล้วว่า
สาขาภาษาในตระกูลอินโด-ยูโรเปียนมีด้วยกัน 10 สาขา ดังปรากฏในหนังสือชื่อ

"Introduction to Historical Linguistics" ของ Anthony

Arlotto 1972. แสดงผังสาขาต่าง ๆ ของตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
ดังนี้

(Arlotto : 107)

สาขาภาษาอินโด-อิราเนียนได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในประเทศอินเดีย ปัจจุบัน ในอิหร่านและประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มสาขาภาษาอินดิกและสาขาอิราเนียน ในสาขาภาษาอินดิก ภาษาที่เก่าแก่และสำคัญที่สุดได้แก่ ภาษาสันสกฤต ซึ่งถือว่าเป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาฮินดู และต่อมาก็เป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ในพุทธศาสนา คำราสันสกฤตที่เก่าแก่ที่สุดคือคัมภีร์รีกเวท และพระเวท บางชิ้นมีอายุเก่าแก่ถึง 1200 ปี ก่อนคริสตกาล ภาษาปัจจุบันที่ใช้กันอยู่ในอินเดีย เช่น ภาษาเบงกาลี ฮินดี มราฐี ล้วนสืบสายมาจากสันสกฤตทั้งสิ้น

เนื่องจากภาษาสันสกฤตเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อสถาบันพุทธศาสนาของไทยและการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยทั้งในแง่การยืมคำและการสร้างคำ จึงควรที่เราจะได้ศึกษาวิวัฒนาการของภาษาสันสกฤตในรายละเอียด Lehmann (1973 : 22) กล่าวถึงคัมภีร์รีกเวทและพระเวทว่า ไม่มีหลักฐานภาษาเขียนเหลืออยู่ พวกพราหมณ์ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จึงใช้วิธีท่องจำสืบทอดกันมาหลายชั่วคนในรูปของโคลง เนื่องจากบทโคลงส่วนใหญ่ที่แต่งขึ้นยังคงเสียงและจังหวะตามแบบแผนฉันทลักษณ์ จึงเชื่อได้ว่า การถ่ายทอดคัมภีร์พระเวทมีความถูกต้องแน่นอน

การถ่ายทอดพระเวทโดยวิธีการท่องจำสืบทอดกันมา นอกจากจะช่วยให้คำรงรักษาคัมภีร์ไว้ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ยังก่อให้เกิดผลที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งแก่นักภาษาศาสตร์ กล่าวคือกาลเวลาที่ผ่านไปทำให้ภาษาในคัมภีร์พระเวทผันสมัยและยากลำบากที่จะตีความ ดังนั้น พราหมณ์จึงต้องศึกษาค้นคว้าเตรียมคู่มือไว้อธิบายข้อความ ผลจากการค้นคว้าออกมาเป็นไวยากรณ์หลายเล่ม เรียกกันว่า samskrta หรือสันสกฤตในภาษาปัจจุบัน สำหรับพราหมณ์รุ่นต่อ ๆ ไปได้เรียนรู้วิธีตีความโคลงหรือออกเสียงโคลงได้ถูกต้อง นักไวยากรณ์ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ

Pāṇini ผู้ซึ่งเขียนไวยากรณ์ไว้หลายร้อยปีก่อนคริสตศวรรษ 400 ปี กล่าวกันว่า คำราไวยากรณ์ของท่านผู้นี้อธิบายภาษาไว้อย่างสมบูรณ์ บอกให้รู้ว่าผู้เขียนเป็น เอตทัคคะทางด้านภาษาเพียงใด ปัจจุบันผู้ใช้ภาษาสันสกฤตในชีวิตประจำวันมีเพียง ทราหนณ์กลุ่มเล็ก ๆ ฉะนั้น ความเก่าแก่และศักดิ์สิทธิ์ของภาษานี้จึง เทียบเท่ากับ ภาษาละติน Old Church Slavic และ Classical Arabic ซึ่งล้วน เป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับวงการศาสนาทั้งสิ้น

สันสกฤตแปลว่า "เป็นระเบียบ ชัดเจน ถูกต้องแล้ว เป็นภาษาที่ใช้ เขียนวรรณกรรมสำคัญ ๆ เช่น มหาภารตและรามเกียรติ์ด้วย สำหรับตัวละครที่เป็นหญิงหรือคนในวรรณะต่ำจะใช้ภาษาปรากฤตซึ่งใช้พูดกันประมาณก่อน คริสตศกาศ สาขาภาษาอินดิกแบ่งได้เป็น 3 ยุค คือ

- ก. ยุคพระเวทหรือสันสกฤตพระเวท มีใช้กันอยู่ประมาณ 1200 - 800 ปีก่อนคริสตศกาศ
- ข. ยุคสันสกฤตวรรณคดี ใช้พูดเขียนกันประมาณ 800 - 400 ปีก่อนคริสตศกาศ
- ค. ยุคภาษาปรากฤต ใช้กันเมื่อ 400 ปี ก่อนคริสตศกาศ จนถึง ค.ศ. 1000

ภาษาปรากฤตมักเรียกว่าภาษาอินดิกยุคกลาง ภาษาถิ่นแขนงหนึ่งของปรากฤตที่เรามีข้อมูลมากที่สุดคือภาษาบาลี ซึ่งใช้ในการจารึกพระธรรมใน ตอนปลายของยุคภาษาอินดิกยุคกลาง มีหลักฐานปรากฎ เกี่ยวกับภาษาหนึ่งที่ใช้กัน ในช่วงสมัยนั้น ชื่อว่าภาษา "อปาพราหมศาส" ต่อจากยุคภาษาอปาพราหมศาสที่ วิวัฒนาการมาถึงยุคภาษาฮินดี ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศอินเดียปัจจุบัน ชื่อดั้งเดิมของภาษานี้คือภาษาฮินดูสตानी ภาษาเดียวกันนี้เมื่อใช้กันในปากีสถาน เรียกว่าภาษาอูรดู ส่วนที่ต่างกันระหว่าง 2 ภาษานี้คือศัพท์ชั้นสูง ศัพท์ชั้นสูงใน

ภาษาอินดีอิกสันสกฤตเป็นแม่บท แต่ภาษาอูรดูยีกภาษาอารบิกและเปอร์เซีย ภาษาปัจจุบันของสาขานี้คืออินดีอิกได้แก่ ภาษา Bengali, Gujerati, Marathi, Panjabi และภาษาสิงหลในลังกา ซึ่งมีผู้ตจจำนวนน้อยกว่าภาษาที่กล่าวข้างต้น

สำหรับสาขาอิราเนียน มีภาษาเก่าแก่โบราณสำคัญสองภาษา คือ เปอร์เซียเก่า (Old Persian) กับภาษาอเวสตัน (Avestan) สำหรับภาษาเปอร์เซียเก่า เราพบศิลาจารึกของกษัตริย์เปอร์เซียโบราณย้อนกลับไปถึงศตวรรษที่ 5-6 ก่อนคริสตกาล ส่วนภาษาอเวสตันเราพบหลักฐานคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ของลัทธิซาราไฟ (Zoroastrian religion) พวกภาษาอิราเนียนสมัยใหม่ก็ได้แก่ ภาษาเปอร์เซีย ภาษาเคอร์ดิส ภาษาแพชโตและภาษาออสเซติก (Persian, Kurdish, Pashto and Ossetic)

ภาษาอาร์มีเนียน ภาษากรีกและภาษาอัลเบเนียน (Armenian, Greek and Albanian)

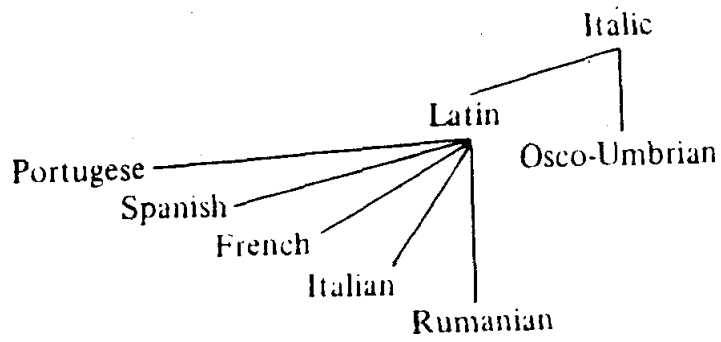
นักภาษาศาสตร์สมัยต้นเคยจัดภาษาอาร์มีเนียนอยู่ในสาขาภาษาอิราเนียน ต่อมาในปี ค.ศ. 1875 นักภาษาศาสตร์ชื่อ Hubschmann ได้ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะภาษาอิราเนียนที่มีปนอยู่ในภาษาอาร์มีเนียนนั้นเกิดจากการยืมคำกันมากกว่า ดังนั้น จึงมีการจัดภาษาอาร์มีเนียนแยกเป็นสาขาอิสระในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน หลักฐานภาษานี้ที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่ค้นหาได้ย้อนกลับไปถึงคริสต์ศตวรรษที่ห้า

แม้ว่ากรีกจะมีมหากาพย์ของโฮเมอร์คือเรื่องอีเลียด และโอดิสซีย์ ซึ่งอ้างว่าเก่าแก่ถึง 1,000 ปี ก่อนคริสตกาลก็ตาม แต่ศิลาจารึกที่พอจะเป็นพยานหลักฐานความเก่าแก่ของภาษากรีกมีอายุราวศตวรรษที่เจ็ดก่อนคริสตกาล ส่วนแผ่นหินจารึกภาษาอื่นเก่าแก่ของกรีกคือภาษาไมซีเนียน เพิ่งค้นพบในศตวรรษที่ยี่สิบ

นี้เอง เป็นตัวเขียนที่เราตั้งชื่อว่าแนว B (Linear B) ตัวเขียนอีกแบบหนึ่ง
ปรากฏในแผ่นหินจารึกแผ่นเดียวกัน เรียกว่าแนว A (linear A) แต่ยังไม่
มีผู้ใ้ใครอ่านออก

สำหรับภาษาอิตาลีโบราณนั้น หลักฐานตัวเขียนที่เราค้นพบมีอายุ
ย้อนหลังไปถึงคริสตศวรรษที่สิบห้า ภาษานี้ยังใช้พูดกันในประเทศอิตาลีและพื้นที่
ใกล้เคียง ตลอดจนตอนใต้ของประเทศอิตาลีบางตำบล

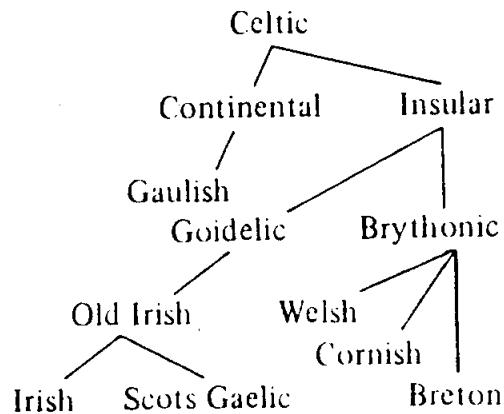
ภาษาอิตาลี (Italic)

ภาษาอิตาลีมีสาขาภาษาย่อย ๆ มากมาย ที่สำคัญที่สุดได้แก่ ภาษา
ละตินซึ่งเป็นภาษาสมัยโรมเก่า ละตินเป็นภาษาบรรพบุรุษของกลุ่มภาษาโรมานซ์
ปัจจุบัน (Romance) ซึ่งประกอบด้วยภาษาฝรั่งเศส อิตาลี สเปน โปรตุเกส
และรูเมเนียน ภาษาอิตาลีโบราณซึ่งไม่เป็นที่รู้จักกันแต่มีอายุเก่าแก่รุ่นราวคราว
เดียวกับภาษาละตินยุคต้น ๆ ได้แก่ ภาษาดินออสกัน (Oscan) และอัมเบรียน

(Umbrian) จำนวนศิลาจารึกของสองภาษานี้มีมากและช่วยในการค้นหาเรื่องราว
ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนได้

ภาษาเคลติก (Celtic)

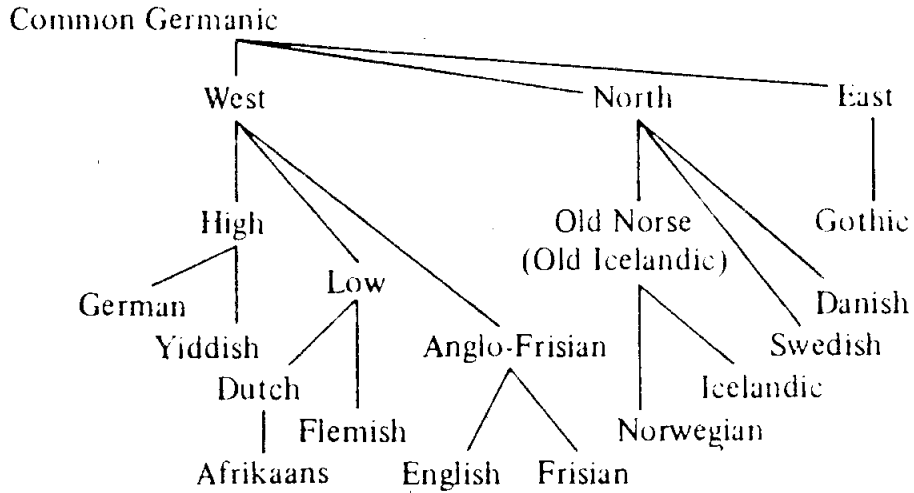

ภาษาเคลติกแบ่งออกเป็นสองสาขาย่อย คือ ภาษาเคลติกในทวีปและ
เคลติกเกาะ สาขาเคลติกทวีปมีภาษาเดียวคือภาษากอลลิช (Gaulish) ซึ่งใช้
พูดกันในแถบพื้นที่ซึ่งเป็นฝรั่งเศสปัจจุบัน เราได้หลักฐานภาษานี้เพียงเล็กน้อยจาก
ศิลาจารึกสองสามหลัก และจากบรรดาชื่อเฉพาะซึ่งเก่าแก่พันปีก่อนคริสตกาล ส่วน
ภาษาเคลติกเกาะนั้นแบ่งย่อยออกเป็นสองสาขา คือ ภาษาบริทโทนิคและภาษา
ไคยเคลติก (Brythonic and Goidelic) สาขาย่อยในกลุ่มภาษาบริทโทนิค
ได้แก่ ภาษาเวลช์ (Welsh) ซึ่งมีอายุเก่าราวคริสต์ศตวรรษที่สิบเอ็ด นอกจากนี้
ก็มีภาษาบริตัน (Breton) พูดกันในฝรั่งเศสตอนเหนือ ภาษาคอร์นิช (Cornish)
ซึ่งสูญหายไปราวคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด

สาขาย่อยของกลุ่มภาษาโคเอลติกก็มีภาษาไอริชเก่า มีหลักฐานบันทึกไว้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่สี่ ส่วนตัวบทหนังสือจำนวนมากหาได้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่หกลงมา ภาษาไอริชเก่าสืบสายถูกหลานมาถึงปัจจุบันสองภาษาคือ ภาษาไอริชใหม่ (Modern Irish) ยังใช้พูดกันอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศไอร์แลนด์ (Eire) และใช้สอนกันในโรงเรียน อีกภาษาหนึ่งได้แก่ ภาษาสกอต เกลิก (Scots Gaelic) ซึ่งยังคงใช้พูดกันอยู่ในที่ราบสูงสกอตแลนด์ ตัวเกาะสกอตแลนด์ตลอดจนที่เกาะเคปรีตันในหมู่เกาะโนวาสโกเชีย

ภาษาเยอรมันิก (Germanic)

ภาษาเยอรมันิกแบ่งออกเป็นสามสาขาย่อยคือ เยอรมันิกตะวันออก เยอรมันิกเหนือ และเยอรมันิกตะวันตก เยอรมันิกตะวันออกประกอบด้วยภาษาเค็ธวคือภาษากอทติก (Gothic) หลักฐานภาษานี้เราได้จากคำแปลคัมภีร์ไบเบิลคริสต์ศตวรรษที่สี่ สำหรับสาขาเยอรมันิกเหนือ หลักฐานชิ้นแรกที่เราได้มีอายุเก่าแก่ราวคริสต์ศตวรรษที่สาม เรียกว่าภาษารูนิก (Runic) สาขาเยอรมันิกเหนือมีสาขาย่อยที่เป็นภาษาปัจจุบันคือภาษาเดนมาร์ก (Danish) ภาษานอร์เวย์ (Norwegian) ภาษาสวีเดน (Swedish) และภาษาไอซ์แลนด์ก (Icelandic) ภาษานอร์สเก่า (บางที่เรียกว่าภาษาไอซ์แลนด์กเก่า) เป็นภาษาโบราณช่วงกลาง ตัวหนังสือมีอายุเก่าแก่ราวปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบสองลงมา

ภาษาเยอรมันิกตะวันตกมีผู้แบ่งสาขาไว้หลายแบบด้วยกัน แต่ในที่นี้ เราจะเสนอแบบของ Meillet ผู้ซึ่งแบ่งเยอรมันิกตะวันตกเป็นสามสาขาย่อยด้วยกัน คือ ภาษาเยอรมันสูง (High Germanic) ภาษาเยอรมันต่ำ¹ (Low Germanic) และภาษาแองโกล - ฟรีเซียน (Anglo - Frisian) ภาษาเยอรมันสูงหาหลักฐานได้ในคริสต์ศตวรรษที่เจ็ดเป็นต้นมา สาขาย่อยของภาษาเยอรมันสูง ได้แก่ ภาษายิดดิช (Yiddish) และภาษาเยอรมันปัจจุบันซึ่งเป็นภาษา

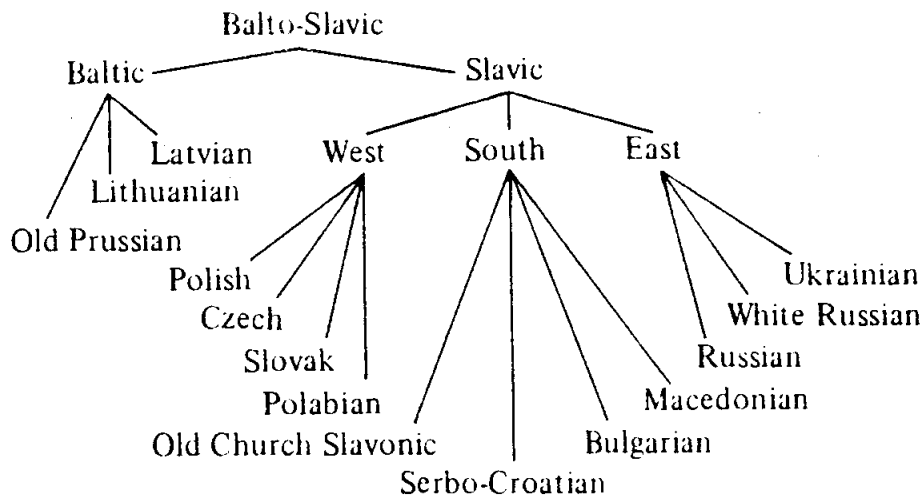
¹ คำว่า เยอรมันิกสูงและเยอรมันิกต่ำไม่ได้หมายถึงว่า แบ่งตามชั้นวรรณะแต่ประการใด เป็นการเรียกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่ เช่น เยอรมันิกสูง หมายถึงภาษาที่ผู้คนอาศัยแถบภูเขาใช้พูดจากัน ได้แก่ แถบเทือกเขาบาวาเรีย ส่วนภาษาเยอรมันิกต่ำก็หมายถึงภาษาพูดของผู้คนแถบที่ราบต่ำในเยอรมันเฉียงไปตามฝั่งทะเลเหนือ

มาตรฐาน (Modern Standard German) ภาษาเยอรมันคำมีตัวหนังสือเก่าแก่
เท่าที่ค้นหาได้ราวคริสต์ศตวรรษที่เก้า สาขาภาษาปัจจุบันของภาษาเยอรมันคำได้แก่
ภาษาฮอลันดา (Dutch) ภาษาเฟลมมิช (Flemish) และภาษาอัฟริกาันซ์
(Afrikaans) ซึ่งแบ่งกิ่งก้านแยกออกไป ใช้ทุกคนในหมู่พวกบัวร์ (เชื้อสายของ
พวกฮอลันดา) ในอัฟริกาใต้

สาขาย่อยของภาษาแองโกล - ฟรีเซียนที่สำคัญที่สุดคือภาษาอังกฤษ
ภาษาอังกฤษโบราณ (Old English) แต่เดิมเรียกแองโกล - แซกซ์เริ่มมีอายุ
เก่าแก่ราวต้นคริสต์ศตวรรษที่เจ็ดและแปด ส่วนภาษาอังกฤษสมัยกลางอยู่ในระยะ
คริสต์ศตวรรษที่สิบสองถึงสิบห้า ภาษาอังกฤษยุคใหม่มีอายุตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่สิบหกมา
จนถึงยุคปัจจุบัน สมาชิกภาษาแองโกล - ฟรีเซียนอีกภาษาหนึ่งคือภาษาฟรีเซียน ยังมี
มีผู้พูดกันอยู่ในที่ต่าง ๆ ทางตอนเหนือของฮอลันดา

ภาษาบอลโต - สลาวิก (Balto-Slavic)

ภาษานี้แยกเป็นสองกลุ่มย่อย คือ ภาษาบอลติก (Baltic) และภาษา
สลาวิก (Slavic) กลุ่มภาษาบอลติกประกอบด้วยภาษาปรัสเซียเก่า (Old
Prussian) ภาษาลิธัวเนียน (Lithuanian) และภาษาลัตเวียน (Latvian)
ภาษาปรัสเซียเก่ามีหลักฐานตัวเขียนตกค้างไว้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่สิบห้าและสิบหก
ปัจจุบันไม่ใช่ทุกคนแล้ว ส่วนภาษาลิธัวเนียนและลัตเวียนมีตัวหนังสือหลงเหลือ เป็น
หลักฐานเก่าแก่ขนาดคริสต์ศตวรรษที่สิบหกและยังเป็นภาษาที่ใช้ทุกคนในแถบฝั่งทะเล
ตอนใต้ของทะเลบอลติกในสาธารณรัฐลิธัวเนียนและลัตเวียนของสหภาพโซเวียต

กลุ่มภาษาสลาวิกมีผู้พูดกันมากกว่ากลุ่มภาษาบอลติก พบอยู่ทั่วไปตลอด
 ยุโรปตะวันออก จากเหนือจดใต้ ภาษาสลาวิกแบ่งเป็นสามสาขาย่อยคือ สลาวิก
 ตะวันออก ตะวันตกและสลาวิกใต้ ภาษาที่สำคัญที่สุดของกลุ่มภาษาสลาวิกตะวันออก
 คือภาษารัสเซีย ภาษาในกลุ่มเดียวกันนี้ยังมีภาษายูเครเนียน (Ukrainian) และ
 ภาษารัสเซียขาว กลุ่มภาษาสลาวิกตะวันตกได้แก่ภาษาโปลิช (Polish)
 ภาษาเชค (Czech) ภาษาสโลวัก (Slovak) และภาษาโปลาเบีย (Polabian)

สำหรับกลุ่มภาษาสลาวิกใต้มีภาษาเก่าแก่หลายภาษา เช่น ภาษา
 สลาโวนิคเก่า (Old Church Slavonic) มีอายุราวคริสต์ศักราชที่สิบและมีลักษณะ
 หลายประการคล้ายคลึงกับภาษาสลาวิกโบราณ (Common Slavic Language)
 ที่นักภาษาศาสตร์บูรณะขึ้น ปัจจุบันภาษาสลาโวนิคเก่ายังใช้เป็นบทสวดตามวัด
 คริสตศาสนิกายตะวันออก ภาษาปัจจุบันของกลุ่มภาษาสลาวิกใต้ได้แก่ภาษา
 เซอร์โบโครเอเชีย (Serbo-Croatian) ภาษาบัลแกเรีย (Bulgarian)
 และภาษาแมซิโดเนียน (Macedonian)

ภาษาอานาโต เลียนและภาษาโทแคเรียน (Anatolian and Tocharian)

ภาษาอานาโตเลียนมีความสำคัญเป็นพิเศษเพราะความเก่าแก่ของตัว
ภาษาเองประกอบด้วยสามภาษาหลักคือ ภาษาฮิตไทต์ (Hittite) ภาษาลูเวียน
(Luvian) และภาษาลีเคียน (Lydian) ภาษาฮิตไทต์สำคัญที่สุดในกลุ่มนี้เพราะ
มีเอกสารมากมายบางชิ้นอายุเก่าแก่ถึงหนึ่งพันสามร้อยปีก่อนคริสตกาล นับว่าเก่าแก่
กว่าพระเวทเสียอีก และช่วยในการบูรณะภาษาคั้งเดิม (parent language)
ภาษาโทแคเรียนมีผู้ค้นพบปรากฏในตำนานพุทธศาสนาในแคว้นเตอร์กีสถานของจีน
คือภาคกลางของมณฑลซินเกียง (อุทม วโรตม์ สีกชิตต์, 2508 : 40-41)
มีอายุเก่าแก่ราวคริสต์ศตวรรษที่เจ็ด

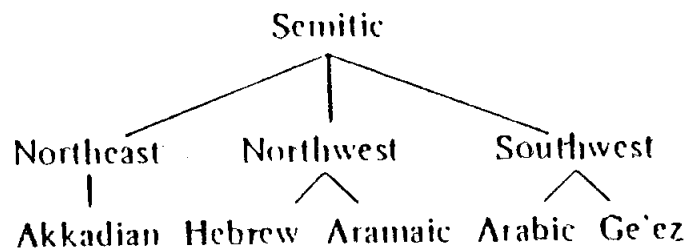
3.1.1.3 ลักษณะของภาษาตระกูลอินโด-ยูโรเปียน

ภาษาในตระกูลอินโด-ยูโรเปียนเป็นภาษาวิกัตติปัจจัย
คือภาษาที่มีคำเติมเป็นธาตุ เมื่อจะใช้คำใดค้ำนำธาตุไปประกอบกับปัจจัยคือคำ
เติมหลัง และวิกัตติคือคำลงท้าย เพื่อเป็นเครื่องหมายให้รู้พจน์ เพศ บุรุษ
กาล มาลา วาจก (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ 2524 : 14) ตัวอย่างภาษาวิกัตติปัจจัย
ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาษาไทยได้แก่ ภาษาสันสกฤต ภาษาบาลี ภาษาสันตี ภาษา
เบงกาลี ภาษาฟิหารี ภาษาอิหร่าน ภาษาอาหรับ เหล่านี้ล้วนเป็นภาษาในทวีป
เอเชีย สำหรับกลุ่มภาษาวิกัตติปัจจัยในทวีปยุโรป ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาษาไทย
ได้แก่ ภาษาละติน ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ ภาษา
เยอรมัน เป็นต้น

3.1.2 ตระกูลภาษาเซมิติก (SEMITIC)

ถัดจากภาษาอินโด-ยูโรเปียน ภาษาที่มีผู้ศึกษาค้นคว้ามากรองลงไป
ได้แก่ ตระกูลภาษาเซมิติก สาเหตุเนื่องจากชนพื้นเมืองมีประเพณีนิยมศึกษาภาษา-

ศาสตร์เองประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ชาวยุโรปก็สนใจตระกูลภาษานี้ด้วย สิ่ง
 ที่ดึงดูดใจให้ศึกษาได้แก่คัมภีร์ไบเบิล

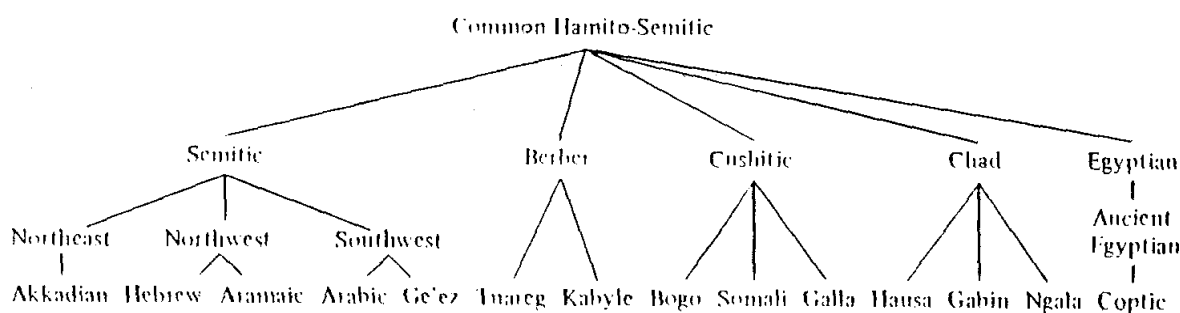
Note: Not all members of the family are included.

ภาษาเซมิติกแบ่งเป็นสามสาขาย่อย : เซมิติกตะวันตกเฉียงเหนือ
 เซมิติกตะวันออกเฉียงเหนือ และ เซมิติกตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มภาษาเซมิติกตะวันออกเฉียง
 เหนือมีภาษาเก่าแก่ที่สำคัญเชิงประวัติศาสตร์เพียงภาษาเดียวคือภาษาอ๊กเต-
 เตียน (Akkadian) ซึ่งประกอบด้วยภาษาถิ่นสองภาษาคือภาษาบาบิโลเนียนและ
 ภาษาอัสซีเรียน (Babylonian and Assyrian) ใช้พูดกันในแถบเมโสโปเตเมีย
 เมื่อเจ็ดพันปีก่อนคริสตกาล กลุ่มภาษาเซมิติกตะวันตกเฉียงเหนือประกอบด้วยภาษา
 หลายภาษาในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออกเฉียง ในจำนวนนี้ที่สำคัญที่สุดคือภาษา
 ฮีบรู ซึ่งเราพบบันทึกหลักฐานตั้งแต่สมัยสองพันปีก่อนคริสตกาล พอดีถึงศตวรรษที่สอง
 ก่อนคริสตกาล ภาษาฮีบรูก็เป็นภาษาที่ตายแล้วไม่มีผู้พูดอีกต่อไป ในแถบปาเลสไตน์
 ก็มีภาษาพื้นถิ่นมาแทนที่โคแก่ภาษาอระเมอิก (Aramaic) แต่บรรดาผู้รู้คัมภีร์
 เรียงทั้งหลายยังคงเรียนอ่านและเขียนภาษาฮีบรูกัน ในคริสตวรรษที่สี่ ภาษา
 นี้ได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาเป็นภาษาประจำชาติอิสราเอล

สำหรับกลุ่มภาษาเซมิติกตะวันตกเฉียงใต้ประกอบด้วยภาษาหลายภาษา ที่สำคัญที่สุดคือภาษาอาหรับ (Arabic) มีบันทึกหลักฐานย้อนหลังถึงคริสต์ศตวรรษที่หก นอกจากนี้ก็มีภาษาในแถบเอธิโอเปีย เช่น ภาษาอัมฮาริก (Amharic) และภาษาเกอเซ (Ge'ez) อย่างหลังนี้ใช้สำหรับบหสวดโดยเฉพาะ

3.1.3 ตระกูลภาษาฮามิโต-เซมิติก (HAMITO-SEMITIC)

Proposed Family Tree of the Hamito-Semitic Languages

Note: Not all members of the family are included

ปัจจุบันผู้ศึกษาภาษาหลายท่านจัดภาษาเซมิติกเป็นสาขาหนึ่งในตระกูลภาษาที่ใหญ่กว่าคือตระกูลภาษาแรมิโต-เซมิติก ตระกูลภาษานี้มีสาขาย่อยอีกสี่สาขา คือ ภาษาเบอเบอร์ (Berber) กุสซิติค (Cushitic) แชค (Chad) และภาษาอียิปต์ (Egyptian) สาขาภาษาเบอเบอร์มีผู้พูดกันอยู่เป็นหย่อม ๆ กระจุกกระจายตลอดคอแอฟริกาเหนือและแถบทะเลทรายซาฮารา ภาษาในสาขานี้ที่รู้จักกันทั่วไปคือภาษาทัวเร็ก (Tuareg) สาขาภาษากุสซิติคมีผู้พูดกันอยู่ตอนใต้

ของประเทศอียิปต์ตลอดฝั่งทะเลแดงและตอนใต้ของทวีปแอฟริกา สาขาย่อยของ
ภาษาคูสซิกที่ใช้พูดกันก็มีภาษาโบโก ทัมบารู เซอมาลีและกัลลา (Bogo,
Tambaru; Somali and Calla)

สาขาภาษาแชนนีอยู่ทุกกันในแถบตะวันตกและตอนใต้ของทะเลสาบ
แชด สาขาย่อยใต้แก่ภาษาเฮฮา (Hausa) ซึ่งสำคัญที่สุด ปัจจุบันชาวอัฟริกัน
ตะวันตกนิยมเรียนเฮฮาเป็นภาษาที่สอง และใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อ
ค้าขายกัน ภาษาอื่นในสาขาภาษาแชนนีมีภาษาอังกฤษ กาบีนและมันดารา
(Ngala, Gabin and Mandara) สาขาภาษาสุดท้ายในตระกูลเซมิติกคือ
ภาษาอียิปต์ ประกอบด้วยภาษาอียิปต์โบราณและภาษาที่สืบสายจากภาษานี้ ได้แก่
ภาษาคอปติก (Coptic) ซึ่งปัจจุบันยังใช้ในบพสวดของวัณิกายคอปติก

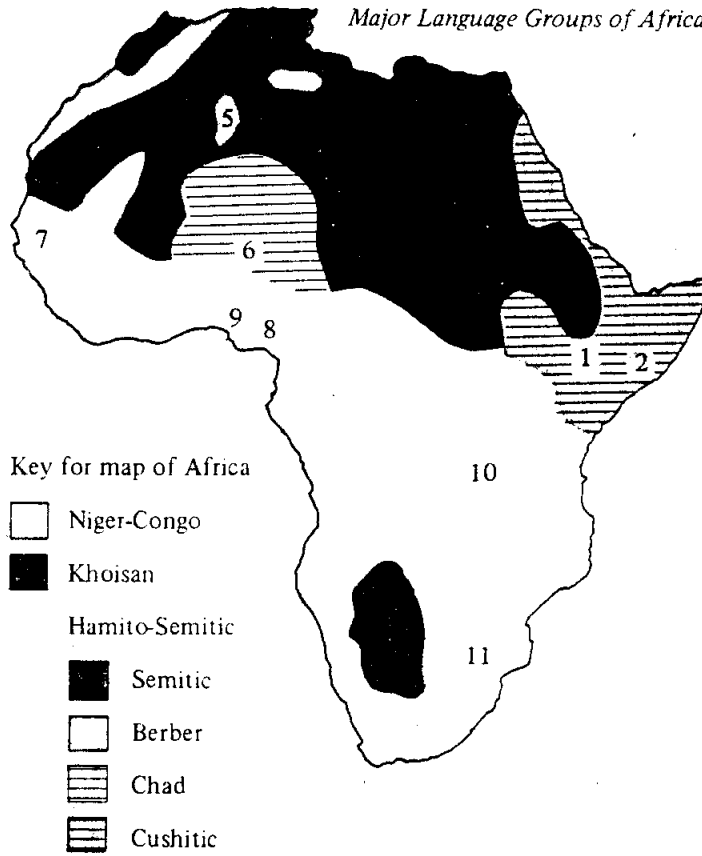
3.1.4 ตระกูลภาษาฟินโน-อูกริก (FINNO-UGRIC)

ภายในทวีปยุโรปเอง ยังมีอีกหลายภาษาที่ไม่อยู่ในตระกูล
ภาษาอินโด-ยูโรเปียน ในจำพวกนี้ก็มีภาษาฮังการี ภาษาฟินแลนด์
(Hungarian, Finish) ภาษาเอสโตเนียและภาษาแลปปีช (Estonian
and Lappish) ทั้งหมดนี้อยู่ในตระกูลภาษาฟินโน - อูกริก หรือยูเรลลิก
(Uralic) ตระกูลภาษานี้ยังรวมเอาภาษาต่าง ๆ ที่ยังใช้พูดกันอยู่ในสหภาพ
โซเวียต เป็นต้นว่าภาษาเชเรมิส (Cheremis) ซาโมเยค (Samoyed)
และโอบ อูกริก (Ob Ugric)

3.2 ตระกูลภาษาในทวีปแอฟริกา

ตระกูลภาษาไนเจอร์-คองโกและภาษาคอยซัน (NIGER CONGO
AND KHOISAN)

Major Language Groups of Africa

Familiar Languages

1. Gulla	5. Tuareg	9. Yoruba
2. Somali	6. Hausa	10. Swahili
3. Amharic	7. Wolof	11. Zulu
4. Arabic	8. Ibo	12. Bushman

ในทวีปแอฟริกา นอกจากภาษาต่าง ๆ ในตระกูลแอฟโร-เอเชียติกซึ่ง
ที่ใดแยกแยะกล่าวก่อนหน้าไปแล้ว เราก็อาจแบ่งภาษาของทวีปออกได้เป็น
สองตระกูลใหญ่ คือ ตระกูลภาษาไนเจอร์-คองโกและตระกูลภาษาคอชชีน ภาษา
ไนเจอร์-คองโกแบ่งออกเป็น 6 สาขาย่อย ในจำนวนนี้สามสาขาที่สำคัญได้แก่
ภาษาแอตแลนติกตะวันตก ภาษากวา และภาษาเบนุเอ-คองโก (West
Atlantic, kwa, and Benue - Congo) ตัวอย่างภาษาในสาขาแอตแลนติก
ตะวันตก ได้แก่ภาษาโวลอฟ (Wolof) ซึ่งพูดกันในประเทศเซเนกัล ภาษา
ฟูลานี (Fulani) พูดกันในไนจีเรียตอนเหนือ สาขาภาษากวาประกอบด้วยกลุ่ม
ภาษาแอฟริกันตะวันตก เช่น ภาษานาง (Ga) ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศ
กานา ภาษาโยรูบาและภาษาอีโบ (Yoruba and Igbo) ใช้พูดกันในตอนใต้
ของไนจีเรีย ภาษาเอเว (Ewe) พูดกันในประเทศโตโก และบางส่วนของ
ประเทศกานา

สาขาภาษาเบนุเอ-คองโกประกอบด้วยภาษาคัมบารีและมเบมเบ
(Kambari and Mbembe) กลุ่มภาษาบันตูก็เป็นสาขาย่อยอีกสาขาหนึ่งของ
เบนุเอ-คองโก มีพูดกันทั่วทวีปแอฟริกาเริ่มตั้งแต่ตอนเหนือ เส้นศูนย์สูตรเล็กน้อย
คืองไปทางใต้จนถึงปลายสุดของทวีป ภาษาที่อยู่ในกลุ่มภาษาบันตูที่รู้จักกันดีได้
ได้แก่ภาษาสวาฮีลีและซูลู (Swahili and Zulu)

ในตอนใต้ของทวีปแอฟริกา เราพบสาขาภาษาคอชชีน ใช้พูดกันอยู่
กระจายเป็นหย่อม ๆ เป็นสาขาภาษาที่น่าสนใจเป็นพิเศษในแง่สัทศาสตร์
เพราะรวมเอาเสียงเคาะปาดเป็นเสียงพ้องขึ้นควบคู่ ภาษาแอฟริกันบางภาษาก็
มีเสียงเคาะปาก เช่น ภาษาซูลู (อยู่ในกลุ่มภาษาบันตู) แต่ทว่าเป็นเสียงขึ้นมา
จากสาขาคอชชีน

3.3 ตระกูลภาษาต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือ-ใต้

3.3.1 ภาษาอินเดียนแดงในอเมริกาเหนือ-กลาง

ปัจจุบันภาษาหลักที่ใช้พูดกันในโลกใหม่ได้แก่ภาษาอังกฤษ สเปน โปรตุเกส และฝรั่งเศส ส่วนใหญ่เป็นภาษาในตระกูลอินโด-ยูโรเปียน ที่แพร่เข้าไปในอเมริกาเมื่อราวห้าร้อยปีมาแล้วก่อนหน้านี้ แผ่นดินซีกโลกตะวันตกนี้เป็นที่อยู่ของชนกลุ่มต่าง ๆ ที่พูดภาษาแตกต่างกันไป เราอาจรวมเรียกว่าภาษาอเมริกันอินเดียน บางภาษาก็สูญหายไปโดยปราศจากหลักฐานบันทึกไว้ บางภาษาก็มีพวกสอนศาสนาหรือนักเดินทางจดบันทึกเป็นภาษาเขียนไว้ ทุกวันนี้ภาษาอเมริกันอินเดียนเริ่มสูญหายไป มีเพียงหยิบมือเดียวที่ยังใช้กันอยู่ ทั้งนี้เพราะคนรุ่นหลังไม่ได้ใส่ใจเรียนรู้ พวกอินเดียนแดงมักจะเรียนภาษายุโรปภาษาใดภาษาหนึ่งตั้งแต่เยาว์วัยและไม่สามารถพูดภาษาพื้นเมืองของคนใดที่เท่ารุ่นพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เมื่อนักภาษาศาสตร์จะแสดงการกระจายทางภูมิศาสตร์ของภาษาพื้นเมืองเหล่านี้ก็มักจะระบุว่าเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนชาวยุโรปมาตั้งถิ่นฐานในโลกใหม่

ในอาสาฬหาคานาคาตะวันตกเฉียงเหนือและแอตลาฟอเรีย มีตระกูลภาษา Athabascan เป็นตระกูลสำคัญ สาขาหนึ่งของตระกูลนี้ได้นำภาษา Apachean พูดกันในสหรัฐภาคตะวันตกเฉียงใต้ สมาชิกภาษาที่สำคัญยิ่งคือภาษานาวาโฮ (Navaho) ยังมีผู้พูดกันแพร่หลายตลอดภาคกลางของกานาคา แถบทะเลสาบใหญ่และแถบฝั่งทะเลตะวันออกของอเมริกา เรือขลงมาจากจนถึงรัฐแคลิฟอร์เนีย ภาษาอินเดียนแดงตระกูลสำคัญ ๆ ซึ่งมีผู้ศึกษาค้นคว้าอ้างอิงมาก ได้แก่ ตระกูลภาษาอเมริกันอินเดียนที่สำคัญ ๆ หลายตระกูล เช่น ตระกูลภาษา Algonquian, Micmac, Abnaki, Delaware และภาษาอัลลองคว็อนตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้แถบทะเลสาบใหญ่ มีผู้พูดภาษา Ojibwa, Cree ฯลฯ

แถบบริเวณแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ ทะเลสาปอีรีและ
ออนตาริโอ มีภาษาตระกูล Iroquoian มีสมาชิกภาษาที่รู้จักกันก็คือภาษา
Mohawk, Cherokee

ในเม็กซิโก มีตระกูลภาษาที่สำคัญอีกตระกูลหนึ่ง ใช้พูดกัน
ในอเมริกากลางใต้ ภาษา Mayan สาขาภาษานี้ได้แก่ ภาษา Man,
Quiche, Tzeltal

3.3.2 ภาษาอเมริกันอินเดียน

ภาษาในทวีปอเมริกาใต้ยังมีการสำรวจไม่เต็มที่ หนังสือ
เล่มล่าสุดเรื่องภาษาโลกเรา (Les Langues du monde) ประพันธ์โดย
Meillet นักภาษาศาสตร์ชาวฝรั่งเศสและสาบสูญของ เขาได้ระบุตระกูลภาษา
ในทวีปอเมริกาใต้ไว้ราว 96 ตระกูล รวมทั้งทุกภาษาโคเคเคียวอิสระด้วย
คาดกันว่าหากมีการสำรวจค้นคว้าวิจัยมากกว่านี้ คงจะได้รายละเอียดที่ให้อรรถ
ความสัมพันธ์เกี่ยวกับระหว่างภาษาต่าง ๆ มากขึ้น

สี่ตระกูลภาษาที่สำคัญที่สุดในอเมริกาใต้ได้แก่ตระกูล
ภาษาอราวัก คาริบ เคชัวและทูปิ-ควารานี (Arawak, Carib,
Quechua and Tupi - Quarani) แต่เดิมตระกูลภาษาอราวักเคยมีผู้พูดกัน
แพร่หลายตั้งแต่หมู่เกาะอันติลลงมาจนถึงประเทศปารากวัย ส่วนภาษาคาริบมี
ผู้พูดกันตลอดฝั่งคอนเฟอของอเมริกาใต้ไปจนถึงปากแม่น้ำอเมซอน สมาชิก
ภาษาตระกูลนี้ยังกระจายอยู่โคเค ๆ อีกสองสามภาษาทางตอนใต้ของทวีป

สำหรับภาษาเคชัวเป็นตระกูลภาษาพื้นเมืองของเปรู
ตระกูลนี้รวมภาษาอินคาด้วย (ภาษาของจักรวรรดิอินคาเก่าแก่) ตระกูลภาษา
ทูปิ-ควารานีมีผู้พูดส่วนใหญ่อยู่ในบราซิลและปารากวัย

3.4 ตระกูลภาษาในทวีปเอเชีย

3.4.1 ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (SINO TIBETAN)

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตระกูลภาษาที่สำคัญที่สุดคือตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ภาษาตระกูลนี้แบ่งเป็น 2 สาขาใหญ่ คือ สาขาทิเบต-พม่า (Tibeto-Burman) และสาขาจีน (Sinitic) สาขาทิเบต-พม่าประกอบด้วยภาษาย่อยที่สำคัญคือภาษาทิเบต ซึ่งมีอายุเก่าแก่ราวคริสต์ศตวรรษที่เจ็ด ภาษาพม่า ภาษาโลโล (Lolo) และภาษาคะฉิ่น (Kachin) สาขาจีนประกอบด้วยภาษาจีนต่าง ๆ ซึ่งมีหลากหลาย แต่ด้วยเหตุผลทางการเมืองและวัฒนธรรม เรามักจะเรียกภาษาหลากหลายนี้ว่าเป็นภาษาถิ่นของจีน (dialects)

จีนมีภาษาเขียนใช้และมีบันทึกหลักฐานไว้ก่อนคริสตกาล 1300 ปี อยู่ในรูปตัวอักษร สัญลักษณ์แต่ละตัวแทนคำแต่ละคำ ชาวจีนโคเชื่อว่าป็นชนชาติที่สนใจศึกษาระบบเสียงในภาษาของตน และการทำพจนานุกรมถือเป็นศิลปะที่พัฒนาสูงสุด เริ่มค้นหลายปีก่อนคริสตกาล การบูรณะภาษาจีนสมัยต้น ๆ โคอาศัยตารางเสียงสัมผัสและพจนานุกรมคำสัมผัสที่มีผู้แต่งไว้มาก่อนเพื่อเทียบเสียงและสร้างระบบเสียงภาษาจีนในยุคต้น ๆ ภาษาในช่วงสมัยที่มีารคนความากที่สุดโคแก่ภาษาจีนโบราณ (Archaic or Old Chinese) ซึ่งมีอายุราว 500 ปีก่อนคริสตกาล ภาษาจีนเก่าหรือภาษาจีนสมัยกลาง (Ancient or Middle Chinese) มีอายุราวคริสต์ศักราช 600 และภาษาจีนกลางโบราณ (Ancient Mandarin) ซึ่งเป็นภาษาของจีนตอนเหนือเก่าแก่ราวคริสต์ศักราชที่สิบสาม

หากจำแนกภาษาตามลักษณะคำ ปัจจุบันภาษาจีนจัดเป็นภาษาคำโดด คือคำหรือหน่วยคำ 1 หน่วย มีความหมายประจำหน่วยคำนั้นเพียงความหมายเดียว วจยคำทั้งหมดเป็นคำอิสระแก่กัน เมื่อจะนำมาประกอบเข้า

ประโยค จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำให้สอดคล้องกับคำบริบท ภาล มาลา
วาก ฯลฯ แต่อย่างใดทั้งสิ้น เมื่อสลับตำแหน่งของคำ ความหมายของประโยคจะ
เปลี่ยนไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อศึกษาวิวัฒนาการภาษาจีนแล้ว

(Bynon : 265) เราจะพบว่าจีนมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะคำทั้ง 2 รูปแบบ
กล่าวคือในยุคสมัยจีนโบราณ เราพบร่องรอยว่าคำในภาษาจีนมีการใช้วิภัติปัจจัย
ทั้งประเภทหน่วยคำต้น (derivation) และหน่วยคำคง (inflection)
นอกจากนี้ยังได้ค้นพบด้วยว่า ภาษาจีนเคยใช้พยัญชนะต้น โสหะ อโหหะ เป็น
เครื่องหมายทางไวยากรณ์เพื่อระบุความแตกต่างระหว่างคำนามและคำกริยาบ้าง
ระหว่างอกรรมกริยากับสกรรมกริยาบ้าง และระหว่างวากต่าง ๆ บ้าง
(วิไลวรรณ, 2526 : 107) ต่อมาในยุคจีนเก่า ลักษณะคำในภาษาจีนพัฒนา
ไปสู่ลักษณะภาษาคำโดดกล่าวคือ แต่ละหน่วยคำเป็นอิสระต่อกัน ในยุคจีนใหม่
(Modern Chinese) ลักษณะคำในภาษาจีนระบุชัดเจนว่าคำ ๆ หนึ่งมีความหมาย
เดี่ยว ซึ่งนับเป็นวิวัฒนาการไปสู่ลักษณะภาษาคำโดดมากยิ่งขึ้น

โดยทั่วไป สาขาภาษาจีนปัจจุบันแบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่ม

ใหญ่ ที่รู้จักกันดีคือ

1. ภาษากวางตุ้ง ใช้พูดกันในแคว้นกวางตุ้งและใน
2. ภาษามิน
3. ภาษาอะมอย
4. ภาษาไต้หวัน ทั้ง 3 ภาษาใช้พูดกันส่วนใหญ่ใน

จังหวัดภูเก็ต

5. ภาษาวู (Wu dialects) ประกอบด้วยภาษาเซ็งไฮ
เป็นสาขาย่อยที่สำคัญ

6. กลุ่มภาษาจีนกลาง (Mandarin) แขนงภาษาย่อย
ของกลุ่มภาษาจีนกลางมีความใกล้เคียงกันมาก ผู้สนใจศึกษาภาษานี้ อาจเรียน
ภาษาถิ่นจีนกลางของถิ่นใดถิ่นหนึ่ง จนพูดรู้เรื่องภายในช่วงเวลาอันสั้น ขึ้นอยู่กับความ
สามารถของแต่ละบุคคล กลุ่มภาษาถิ่นจีนกลางแบ่งออกเป็น 3 แขนงย่อยคือ

- 6.1 ภาษาจีนกลางตอนเหนือ พูดกันในปักกิ่ง-
เป็นภาษามาตรฐานของจีน
- 6.2 ภาษาจีนกลางตะวันตกเฉียงใต้ รวมภาษาถิ่น
เสฉวนไวควช
- 6.3 ภาษาจีนกลางตะวันออกเฉียงใต้ มีภาษา
นานกิง เป็นตัวแทนแขนงนี้

3.4.2 ภาษาตระกูลไท (TAI)

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาษาที่มีผู้พูดกันมากที่สุด
คือภาษาในตระกูลไท² ภาษาตระกูลนี้ประกอบด้วยภาษาไทย³ (ในประเทศไทย)
ภาษาลาวและภาษาไทอื่น ๆ ที่พูดกันในเวียดนามและจีนตอนใต้ แต่ก่อนนักภาษา-
ศาสตร์บางท่านจัดภาษาไทยไว้ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต อย่างไรก็ตาม ต่อมา

²"ไท" หมายถึงชื่อภาษาทั้งตระกูล หรือภาษาไทถิ่นที่มีโคอยู่
ในประเทศไทย

³"ไทย" หมายถึงภาษาไทยถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ที่มาของคำนิยาม:
วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ หน้า 110.

ได้มีการพิสูจน์ให้เห็นว่า ความคล้ายคลึงของภาษาไทยกับภาษาจีนเป็นเรื่องลึกลับยิ่งกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ตามสายกำเนิดเดียวกัน ปัจจุบัน นักวิชาการพอใจแยกภาษาไทยเป็นตระกูลภาษาหนึ่ง

มีนักภาษาศาสตร์หลายท่านทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาตระกูลนี้ ท่านหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีคือศาสตราจารย์ฟัง กวอ ลี (Fang Kuei Li) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทยและเสนอรูปภาษาไทยดั้งเดิมไว้ในตำราชื่อ A Handbook of Comparative Tai (1977) อย่างละเอียด ศาสตราจารย์ลีแบ่งภาษาออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มกลางและกลุ่มเหนือ แต่ละกลุ่มแตกแขนงเป็นภาษาไทต่าง ๆ แต่ละแขนงมีภาษาถิ่นย่อยอีกมากมาย เช่น

ภาษาไทยกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วยแขนงภาษา

1. ไทย
2. ลาว
3. ไทดำ
4. ชาน
5. ลื้อ
6. ไทขาว
7. อาหม

ภาษากลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ ได้แก่ ภาษาที่ใช้กันในประเทศไทย ลาว มาเลเซีย เขมร พม่าและอินโดจีน จำนวนผู้ใช้ภาษากลุ่มนี้มีมากในประเทศไทย ลาว เนื่องจากชาวไทยในประเทศไทยและประเทศลาวเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ส่วนชาวไทยในประเทศมาเลเซีย เขมร พม่าและอินโดจีน เป็นชนกลุ่มน้อย

ภาษาไทยกลุ่มกลาง ประกอบด้วยแขนงย่อยต่อไปนี้

8. ไคหรือไคบลัง
9. โท
10. นุง
11. ลุงเงา
12. เทียนเปา
13. อุงซุน

ผู้พูดภาษาไทยกลุ่มกลาง มีอยู่ตามชายแดนระหว่าง

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศเวียดนาม

ภาษาไทยกลุ่มเหนือ มีแขนงภาษาคือ

14. อู๋หมิง
15. เซียนเจียง
16. เซะเซง
17. ลิงซุน
18. ซินลัน
19. เทียนเงา
20. ไป้อาย

ภาษาไทยกลุ่มเหนือ ได้แก่ ภาษาท้องถิ่นซึ่งใช้พูดอยู่ในประเทศจีนตอนใต้ ชื่อแขนงภาษากลุ่มนี้ ส่วนใหญ่นักภาษาศาสตร์ตามดินคำบลที่อยู่ของชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาเหล่านี้ ทั้งนี้ ชื่อจึงออกเสียงเป็นภาษาจีนส่วนใหญ่ภายในกลุ่มภาษาไทยทั้ง 3 กลุ่ม จะมีภาษาย่อยซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่างกัน ดังแสดงไว้ในแผนภูมิข้างล่างนี้ (Li, 1960)

กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มกลาง

กลุ่มเหนือ

ไทย (สยาม)
ลาว
ไทดำ

ลื้อ
ไทขาว
ชาน
อาหม

ไตหรือไตปลั่ง
ไท
นุง
ลุงเงา
เทียนเปา
ตุงซุน

วูหมิน
เขียนเจียง
เซะเซง
ลิ่งตุน
ซันลัน
เทียนเงา
ไป้อาย

ยกตัวอย่างไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ สันแสดงความสัมพันธ์ใกล้ชิดภายในกลุ่มภาษาแสดงว่า ภาษาไทกับภาษาลาวมีความสัมพันธ์อันที่หนึ่ง ระดับความคล้ายคลึงกันมีมาก ทว่าองเคียวกับภาษาไทลื้อกับไทขาว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับไทดำ มีความใกล้ชิดรองลงมา ไทขาวกับไทอาหมมีความสัมพันธ์กันแต่ระดับความใกล้ชิดมีน้อยกว่าที่ไทขาวสัมพันธ์กับไทลื้อ

อันที่จริง การแบ่งกลุ่มภาษาไทยออกเป็น 3 กลุ่มนี้มีได้อธิบายลักษณะที่ซึ่งทางภูมิศาสตร์แต่อย่างเดียว ศาสตราจารย์สิงห์ดิ้อเกอท์อื่น ๆ ในการแบ่งตัว กล่าวคือ แบ่งตามลักษณะของภาษา (คุชฎีพร : 104, 108) ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการพิจารณาได้แก่ สัท ลักษณะเสียงและการเปลี่ยนแปลงของเสียงในแต่ละภาษา การได้อธิบายดังกล่าวทำให้แบ่งภาษาไทยออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มภาษาไทย - อาหม เรียกว่ากลุ่มตะวันตกเฉียงใต้
กลุ่มภาษาไต - ชุงชุ่น เรียกว่ากลุ่มกลาง
กลุ่มภาษาวูหมิง - ไป้อาด เรียกว่ากลุ่มเหนือ

ในบรรดากลุ่มชนผู้พูดภาษาไทย หลายกลุ่มมีภาษาเขียนของตนเอง (วิไลวรรณ, 2526 : 111) แต่ภาษาเขียนของไทยมาตรฐานและภาษาลาวเท่านั้นที่พัฒนาระบบเขียนทันสมัย มีสัญลักษณ์หนึ่งตัวแทนหนึ่งเสียง และมีเครื่องหมายวรรคตอนคล้ายกับตัว ภาษาเขียนของชาวไทยอีกหลายกลุ่มยังมีความยุ่งยาก ทำให้การอ่านเป็นเรื่องยากมาก ซึ่งต้องอาศัยการปรับปรุงแก้ไขต่อไปอีก

3.4.3 ตระกูลภาษามอญ-เขมร (MON-KHMER)

ตระกูลภาษาอื่น ๆ ในเอเชียอาคเนย์มีตระกูลภาษามอญ-เขมรรวมอยู่ด้วย ตระกูลนี้ประกอบด้วยภาษามอญซึ่งพูดกันในประเทศพม่าและประเทศไทย ภาษาเขมรหรือกัมพูชาซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศกัมพูชา นอกจากนี้ก็มีภาษาญวนหรือเวียตนาม (Vietnamese or Annamite) ยังเป็นปัญหาอยู่ว่าเกี่ยวข้องกับภาษาไทย เพราะมีส่วนคล้ายคลึงกับบรรดาภาษาประเทศเพื่อนบ้านไปเสียเกือบทุกภาษา ปัจจุบันยังหาข้อสรุปไม่ได้ นักภาษาศาสตร์บางกลุ่มก็ยืนยันว่าภาษาญวนสัมพันธ์กับภาษาไทย ภาษาจีน - อีเบค ภาษามอญ - เขมร และแม้กระทั่งกับภาษามลายู - พ็อลินีเซียน

3.4.4 ตระกูลภาษาออสโตร-เอเชียติก (AUSTRASIATIC)

เป็นตระกูลภาษาใหญ่ตระกูลหนึ่ง กลุ่มชนผู้ใช้ภาษานี้มีอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทางตะวันออกของอินเดีย มีผู้พูดประมาณ 40 ล้านคน สาขาภาษาในตระกูลนี้มีอิทธิพลต่อภาษาต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด ตระกูลภาษาออสโตร-เอเชียติกแบ่งออกเป็น 4 สาขา (เรื่องเคช ปันเชอนชิตซ์, 2523 : 45)

1. สาขามุนตะ (Munda)
2. สาขามิโคบาร์ส (Micobarese)
3. สาขามะลักกา (Malacca)
4. สาขามอญ-เขมร (Mon-Khmer)

ปัจจุบันภาษาดังกล่าว ๆ ของตระกูลนี้เท่าที่ใช้พูดกันอยู่ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นภาษาที่อยู่ในสาขาตระกูลมอญ-เขมรและสาขามะลักกา มีประมาณ 16 ภาษาดังต่อไปนี้

1. ภาษามอญ	9. ภาษาชวาบน
2. ภาษาเขมร	10. ภาษาบรู (Brau)
3. ภาษาซอง (Song)	11. ภาษามลา-บริ (Mla-Bri)
4. ภาษากูยหรือภาษาส่วย	12. ภาษาสามแค
5. ภาษาโซ	13. ภาษาอะเมต
6. ภาษาละว้า	14. ภาษาเซม้ง
7. ภาษาตั้น หรือทิน (T'in)	15. ภาษาเยอ
8. ภาษาขมุ	16. ภาษาเวียตนาม

3.4.5 ตระกูลภาษาคราวิเคียน (DRAVIDIAN)

ชนส่วนใหญ่ในประเทศอินเดียทุกภาษาใดภาษาหนึ่งในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน หากจะพูดให้แคบเข้าก็คือ ทุกภาษาที่สืบต่อจากภาษาสันสกฤตภาษาใดภาษาหนึ่งนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ในตอนใต้ของอินเดีย ยังมีภาษาอื่น ๆ อีกที่มีผู้คนใช้พูดจากัน เป็นกลุ่มภาษาที่มีมาก่อนภาษาอินโด-ยูโรเปียน เรียกว่าตระกูลภาษาคราวิเคียน ตัวอย่างภาษาในตระกูลนี้ได้แก่ ภาษาทมิฬ เทเลกูและมาลายาแลม (Tamil, Telagu and Malayalam)

3.4.6 ตระกูลภาษามาลายู-พอลินีเชีย (MALAY-

POLYNESIAN)

ไกลออกไปทางเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียใต้ เราจะพบตระกูลภาษามาลายู-พอลินีเชีย ประกอบด้วยบรรดาภาษาที่ใช้พูดกันในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย นอกจากนี้ แถบฝั่งตะวันออกของแอฟริกา เช่น เกาะมาดากัสการ์ (สาธารณรัฐมาดากาซึ) ก็มีภาษามาลายู-พอลินีเชีย ซึ่งจัดอยู่

ในตระกูลภาษาที่ ภาษามาลากาซี เป็นหนึ่งในสาขาภาษามาลายัน สาขานี้รวม
ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) ซึ่งเป็นภาษาราชการของ
อินโดนีเซีย ภาษาชวา ภาษาซุนดานีส (Javanese, Sundanese) ภาษา
มาเลย์ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศมาเลเซีย ภาษาตากาล็อก (Tagalog)
ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศฟิลิปปินส์ และภาษาต่าง ๆ ที่พูดกันในหมู่เกาะ
ฟิลิปปินส์

สาขาภาษาที่โอลดีนีเซียน แบ่งออก เป็นภาษาย่อย ๆ พูดกัน
ในหมู่เกาะปาซิฟิก เช่น ภาษาเมารีในนิวซีแลนด์ ภาษาฮาโมเลน ภาษาฟีจี
และภาษาซาโวอี

3.4.7 ตระกูลภาษาออสเตรเลียและปาปวน (AUSTRALIAN

AND PAPUAN)

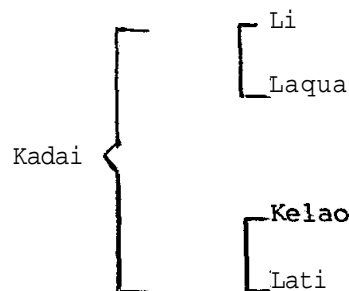
เราจัดภาษาพื้นเมืองในทวีปออสเตรเลียไว้ ในตระกูล
ภาษาออสเตรเลีย อย่างไรก็ตามในหมู่เกาะน้อยของนิวซีมีภาษามากมายนับไม่ถ้วน
ส่วนใหญ่ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้า หากความสัมพันธ์ตามสายตระกูลกัน ผู้ศึกษาเหล่านี้
บางพวกก็พอใจจัดเป็นภาษาตระกูลต่าง ๆ บาง เป็นภาษาโดด ๆ บาง แต่ละ
ภาษามีผู้ใช้พูดกันเพียงสองสามหมู่บ้าน ภาษาเหล่านี้เรียกรวม ๆ ว่า ตระกูลภาษา
ปาปวน เป็นชื่อที่ตั้งตามลักษณะสภาพภูมิศาสตร์เท่านั้น

ปัจจุบันนี้มีผู้ค้นคว้าเกี่ยวกับตระกูลภาษาปาปวนมากขึ้นแล้ว
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีชนนารีที่สังกัดสถาบันภาษา Summer Institute of
Linguistics ได้เก็บข้อมูลจำแนกภาษา ศิลาจารึกโบราณและคหิชนวิทยา
ต่าง ๆ ผู้ที่ศึกษาภาษาปาปวนได้จำแนกภาษาออกเป็นตระกูล วงศ์ และมหาวงศ์
ภาษาทั้งหมดที่มีความสัมพันธ์กันมี 21 วงศ์ (วิไลวรรณ, 2526 : 121-122)

3.4.8 ภาษาตระกูลออสโตร-ไทย (AUSTRO-THAI)

ผู้เสนอภาษาตระกูลนี้คือ Paul K. Benedict ในปี ค.ศ. 1942 เวลานั้น นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่จำแนกภาษาไทยไว้ในตระกูลภาษาจีน-ธิเบต เนื่องจากเห็นว่าภาษาไทยและจีนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและมีศัพท์ที่คล้ายคลึงกันมากมาย แต่ Benedict เชื่อว่าความคล้ายคลึงกันดังกล่าวเกิดจากความใกล้ชิดกันและการยืมเท่านั้น หากใช่เป็นเพราะสัมพันธ์เป็นภาษาพี่น้องกันมา เนื่องจากการจำแนกภาษาโดยดูความสัมพันธ์อันที่พี่น้องมีปัญหาและไม่ได้ให้คำอธิบายที่น่าพอใจในการจัดกลุ่มภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Benedict, 1975 : XV) ในปี ค.ศ. 1942 Benedict จึงได้เสนอความเห็นของคนในบทความชื่อ "Thai, Kadai and Indonesian : A New Alignment in Southeastern Asia" (American Anthropologist 44 : 576 - 601) สรุปความได้ว่า ภาษาไทน่าจะมีความสัมพันธ์กับภาษากะไดและอินโดนีเซีย และภาษาตระกูลไทเป็นตระกูลย่อยในกลุ่มภาษาตระกูล Tai-Kadai-Indonesia

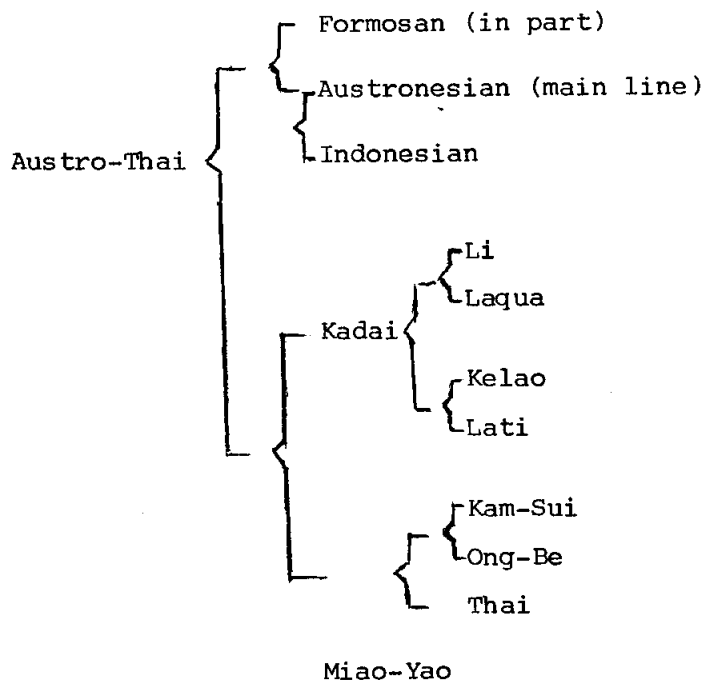
กลุ่มภาษากะไดประกอบด้วยสาขาภาษาค้างปรากฏในแผนผังข้างล่างนี้

(Benedict, 1975 : 32)

วิไลวรรณ (2526 : 123) อธิบายพื้นฐานที่ตั้งของกลุ่ม
 ชนผู้ใช้ภาษาละไตว่า ภาษา Li ใช้พูดกันที่เกาะไหหลำ ภาษา kelao อยู่ทาง
 ตอนกลางตอนไปทางใต้ของประเทศจีน ภาษา Laqua และ Lati มีผู้พูด
 ผู้ใช้ตามชายแดนของจีนและทองกีน คำว่า Kadai เกิดจาก Benedict
 ผสมคำว่า Dai ซึ่งเป็นชื่อที่ผู้พูดภาษา Li เรียกตัวเอง กับคำว่า ka - ซึ่ง
 เป็นอุปสรรคที่ใช้อยู่ในภาษา Laqua และ Kelao

การจำแนกภาษาของ Benedict จึงกล่าวข้างต้นนี้
 มีทั้งผู้เห็นด้วยและผู้โต้แย้ง และผู้เสนอไม่โต้ขยายความเพิ่มเติมจนเวลาผ่านไป
 25 ปี Benedict ได้ข้อมูลภาษาเพิ่มเติมประกอบผลการวิจัยใหม่ ๆ ของนัก
 ภาษาท่านอื่น ๆ เกี่ยวกับภาษาในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 ค.ศ. 1966-1967 Benedict เสนอภาษาตระกูล Austro Thai ซึ่งประกอบ
 ด้วยกลุ่มภาษาดังแตงดังต่อไปนี้

ในปี ค.ศ. 1975 Benedict เสนอกลุ่มภาษาแม่-เย้า (Miao-Yao)
รวมอยู่ในตระกูลภาษา Austro Thai ด้วย

ข้อโต้แย้งของนักภาษาศาสตร์ที่มีต่อการจำแนกภาษาตระกูลไท-กะได-อินโดนีเซีย หอจะรวมโคเป็น 2 ข้อใหญ่ด้วยกัน (คุชฎีพร : 192) คือ ข้อแรก ข้อมูลที่ Benedict นำมาใช้ในการเปรียบเทียบยังไม่มากพอ วิธีเสนอข้อมูลยังไม่เป็นระบบ และการเปรียบเทียบกันไม่ได้เปรียบเทียบภาษากะได-อินโดนีเซียกับภาษาไททั้ง 3 กลุ่ม (กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มกลาง กลุ่มเหนือ) แต่เปรียบเฉพาะกับบางภาษาในกลุ่มเหนือ ข้อโต้แย้งข้อที่สองคือเรื่องวรรณยุกต์ (วิไลวรรณ, 2526 : 123-124) ภาษาอินโดนีเซียต่างกับภาษาไทยและกะไดมาก กล่าวคือ ไม่ใช่เสียงวรรณยุกต์และเป็นภาษาที่ใช้คำหลายพยางค์ คำศัพท์ภาษาไทยที่ Benedict ยกมาเปรียบเทียบกับภาษาอินโดนีเซียและภาษากะไดไม่มีเสียงวรรณยุกต์คล้าย จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักภาษาศาสตร์ในวงการภาษาไทยหลายคนไม่ยอมรับข้อสันนิษฐานของ Benedict นักภาษาศาสตร์เหล่านั้นพากันคิดว่าภาษาไทยถ้าไม่มีเสียงวรรณยุกต์ก็ไม่อาจนับเป็นภาษาไทยได้

ข้อเสนอของ Benedict เกี่ยวกับภาษาตระกูล Austro-Thai ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1967 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่เป็นการขยายความคิดที่เขาเสนอไว้ในปี ค.ศ. 1942 และยังคงมีทั้งผู้เห็นด้วยและผู้คัดค้าน บ้างก็ขยายความเพิ่มเติม บ้างก็แก้ไขจุดบกพร่องที่ Benedict เริ่มไว้ หากพิจารณาแนวความคิดของ Benedict ในเรื่องนี้ เราจะสังเกตเห็นได้ว่า Benedict มุ่งหมายพิสูจน์ข้อสันนิษฐานของเขาโดยวิธีบูรณะภาษากึ่งเดิมของตระกูลภาษานี้มากกว่าที่จะดูความสัมพันธ์ของกลุ่มภาษาในตระกูล Austro-Thai นี้ (Benedict : XIII)

3.5 บทสรุป

การจำแนกภาษาออกเป็นตระกูลต่าง ๆ ถือเอาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่มีวิวัฒนาการร่วมกันมาหรือสืบสายจากภาษาโบราณเดียวกัน ภาษาต่าง ๆ ในโลกมีประมาณ 3000 ภาษา การจัดภาษานั้นขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลที่หามาได้ ในบางกรณีต้องพิจารณาในแง่การเมืองและวัฒนธรรมด้วย

ตระกูลภาษาที่นิยมมากที่สุดกล่าวในบทนี้ในขั้นต้นแบ่งตามทวีปที่ตั้งของกลุ่มชนผู้ใช้ภาษาในตระกูลนั้น ๆ โดยนิยมยกเฉพาะตระกูลที่สำคัญมากกล่าวในรายละเอียด เช่น ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน นอกจากนี้ ตระกูลภาษาไตที่สัมพันธ์กับพันธุ์มอญของผู้เรียนผู้ศึกษาวิชานี้ ก็จะมีการแจกแจงแยกแยะมากขึ้น เช่น ตระกูลภาษาไทย ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ตระกูลภาษาออสโตร-ไทย เป็นต้น

ในทวีปยุโรปและแถบตะวันออกกลาง มีตระกูลภาษานานหลายตระกูลที่สำคัญมากที่สุดคือตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน เนื่องจากมีสาขามากใหญ่ ๆ ก็นับว่าเขตครอบคลุม 2 ทวีป ภาษาถูกทดลองปัจจุบันของตระกูลนี้หลายภาษาเป็นภาษากลางในการประชุมสหประชาชาติและใช้ติดต่อสื่อสารกันในแถบต่าง ๆ ของโลก นอกจากนี้ยังเป็นตระกูลภาษาที่มีผู้ศึกษาค้นคว้ากันอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง มีบันทึกเอกสารหลักฐานมากมายเกี่ยวกับสาขาค่าง ๆ ของภาษานี้ในช่วงสมัยต่างกันไป

ต่อจากตระกูลภาษาในทวีปยุโรปและแถบตะวันออกกลาง ใค้แก่ตระกูลภาษาในทวีปแอฟริกา ซึ่งมีตระกูลภาษาในเจอร์-คองโก และภาษาคอยชิน เป็นตัวแทนที่เราเลือกศึกษา ทวีปอัคโปที่เราศึกษา ใค้แก่ ทวีปอเมริกาเหนือ-ใต้ ตระกูลภาษาต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใค้แก่ ตระกูลภาษาอินเดียนแดงในอเมริกาเหนือและอเมริกากลาง ภาษาอเมริกันอินเดียนและภาษาของชนพื้นเมือง

เค็มในอเมริกาใต้ ทวีปเอเชียเป็นทวีปล่าสุดที่เรากล่าวถึง และมีภาษาหลาย
ตระกูลที่แจกแจงกันในรายละเอียด ตั้งแต่ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ซึ่งนักภาษา
ในสมัยก่อนเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภาษาตระกูลไท ตระกูลภาษาไท ตระกูลภาษา
มอญ-เขมร ตระกูลภาษาออสโตร-เอเชียติก และตระกูลภาษาออสโตร-ไทย

ในบรรดานักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาในตระกูลไท
ศาสตราจารย์ พัง กวย ลี มีผลงานซึ่งเป็นที่ยอมรับกันมากที่สุด ศาสตราจารย์
แบ่งภาษาไทยเป็น 3 กลุ่ม โดยถือเอาลักษณะที่คงทางภูมิศาสตร์และลักษณะภาษา
เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เป็นกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มกลางและกลุ่มเหนือ แต่ละ
กลุ่มมีแขนงภาษาแตกออกไป แต่ละแขนงประกอบด้วยภาษาถิ่นย่อย เช่น แขนง
ภาษาไทยในประเทศไทยแยกเป็นภาษาถิ่น 4 ภาษา คือ ภาษาไทยมาตรฐานหรือ
ภาษาไทยภาคกลาง ภาษาไทยเหนือ ภาษาอีสาน และภาษาปักษ์ใต้ ในบรรดา
กลุ่มชนผู้ใช้ภาษาไทย ไทสยามและไทลาวเป็นกลุ่มที่มีภาษาเขียนมาตรฐาน
มีการพัฒนาภาษาเขียนมากกว่ากลุ่มผู้ใช้ภาษาไทยกลุ่มอื่น ๆ

3 . 6 แบบฝึกหัดทบทวน

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. บอกชื่อตระกูลภาษาสำคัญ ๆ ที่ท่านรู้จักในแถบต่าง ๆ ของโลกต่อไปนี้
มาแห่งละ 1 ตระกูล
2. ทวีปยุโรปและตะวันออกกลาง
ทวีปเอเชีย
ทวีปอเมริกาใต้
ทวีปอฟริกา

2. จงแจกแจงสาขาภาษาทั้ง 10 ภาษาในตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
3. ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนสำคัญอย่างไร
4. อภิปรายหัวข้อต่อไปนี้ในแง่ความหมาย ที่มา และความสำคัญ
 - ก. ภาษาโรมานซ์
 - ข. ภาษาสันสกฤต
 - ค. ภาษาอาหรับ
 - ง. ภาษาเฮาซา
 - จ. ภาษาสวาฮีลี
5. จงอธิบายความสำคัญของชื่อบุคคลต่อไปนี้ในส่วนที่สัมพันธ์กับภาษาศาสตร์
เชิงประวัติ

Panini

Fang Kuei Li

Paul Benedict

6. จงกล่าวถึงลักษณะคำของภาษาตระกูลต่อไปนี้
 - ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน
 - ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต
 - ตระกูลภาษาไทย

7. จงสำรวจว่าภาษาใดใน column B ที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาษาใน
column A มากที่สุด

A

B

a. Bulgarian

Lithuanian

Russian

Greek

	A	B
b.	Dutch	Bulgarian English Indonesian
c.	English	Navajo Flemish Persian
d.	Persian	Serbo-Croatian Arabic Bengali
e.	Russian	Slovenian English Latvian Finnish
f.	Hungarian	Russian Finnish Twi
g.	Welsh	French Breton Estonian
h.	Spanish	English Arabic Romanian

(Fromkin & Rodman : 351-352)

8. Paul Benedict เสนอการจัดกลุ่มภาษาไทยอย่างไร
 ข้อเสนองานของเขามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร
9. ท่านเห็นว่าภาษาไทยควรจัดอยู่ในตระกูลภาษาใด เพราะเหตุใด
10. ท่านมีความรู้ในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่ จงอภิปราย
 กลุ่มภาษาจีนกลาง
 ภาษาไทยกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้
 สาขามอญ-เขมร
 กลุ่มภาษา centum และ satem
 ภาษากะไต